

MAGYARI

HUNGARIA

Nagys. Kozma András úrnak
BUDAPEST
VI., Vilmos császár-út 55.

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LASZLO NYOMDA R-T.**
Törvénykezési bej. szám: Tr. E. 11/11. Jun. 1938

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Az angol világbirodalom és India nemzeti követelése

A hindu nemzeti kongresszus vezetői elhatározták, hogy nem folytatják tovább az egyezkedő tárgyalásokat az angliai kormánnyal. — Nincs semmi reményük az Angliával való megegyezésre

Attekintés az újabb külpolitikai fejleményeken

A mai nap külpolitikai eseményeinek középpontjában az indiai kongresszus előkészítőbizottságának határozata áll. Ismeretes, hogy az indiai nemzeti kongresszus pártja, mely India legtöbb tartományában többségben van és a tartományi kormányokat is maga alakította meg, ezeket a kormányokat visszavonta és az angol vezetésű központi kormányzattal az együttműködést megtagadta. Követelése az, hogy India önálló kormányt kapjon és saját nemzetgyűlése adjon neki alkotmányt, ne a brit parlament, India csak az uralkodó személye révén álljon kapcsolatban az angol birodalommal. Ezzel szemben a brit kormány arra a helyzetre támaszkodik, hogy a bennszülött fejedelmek a maguk vidékein való egyeduralkodás fenntartásáért föltétlen hívei az angol legfőbb uralomnak.

A kongresszusi párt ezekkel az apró uralmakkal szemben a népuralmi irány képviselője és az indiai nép közvéleményének igazi kifejezője. Ennek a népi nemzeti mozgalomnak a vezére **Gandhi**, akivel az angol kormány már több ízben megkísérelte a világháború után a megegyezést, de Gandhi mindig fenntartotta az önálló India iránti követelést. Legutóbb, a németekkel való hadiállapot idején,

az angol kormány ajánlatot tett az indiai nemzeti kongresszus pártjának, hogy megfogja adni Indiának a domíniumi (társországi) önállóságot, de majd csak a háború után; addig is kívánja, hogy India teljes mértékben támogassa Angliát katonai és gazdasági téren.

s az indiai nemzeti kongresszus ilyen értelemben hozzon kötelező határozatokat. A kongresszusi párt válasza az volt, hogy hasonló ígéretet már a világháború előtt is tett Anglia, de nem váltotta be. Ezért tehát most India nem éri be az ígérettel, hanem a függetlenség és önállóság azonnali megadását s az alkotmányozó nemzetgyűlés összehívását kívánja. Aztán majd ez dönt abban is, hogy résztvesz-e az angol birodalom hadműveleteiben.

Gandhi és az alkirály tárgyalásai

Az indiai alkirály, aki az angol kormány legmagasabb képviselője Indiában és az indiai központi kormányzat angol vezetője, — pár hét előtt magával Gandival folytatott tanácskozással, hogy az ő révén az indiai nemzeti kongresszust az új angol ígéret elfogadására bírja, Gandhi meghallgatta az alkirály javaslatait, de egyúttal azt felelte, hogy azok tárgyalásra nem alkalmasak. Az angol kormánynak nem ígérettel, hanem kész teljesítéssel kell jönnie.

Az indiai alkirály akkor az indiai mohamedánok vezetőit igyekezett maga mellé állítani; de a nemzeti kongresszus pártját is igyekezett további megbeszélésekre megnyerni. Anglia azonban — úgy látszik, — továbbra is vonatkozott teljesíteni a hindu vezetőknek India önállósítására vonatkozó kívánságait, mert az in-

Anglia a maga hadihajóit keresztü engedését kívánja a Dardanellákon. Olaszország is hasonló igénnyel lép föl Törökországgal szemben

Egyes angol lapjelentések arról számolnak be, hogy Anglia az 1936. évi montreuxi Dardanella-egyezmény záradéka alapján engedélyt kért a török kormánytól, hogy hadihajókat küldjön a Dardanellákon át a Fekete-tengerre, az ott közlekedő kereskedelmi hajók védelmére. Állítólag az olasz kormány is hasonló lépést tett Ankarában. Erről a hírről — Olaszország állítólagos lépéséről — az *Informazione del Giorno* című, általában jól értesült lap tudósító számol be és megállapítja, hogy miután az angol-francia-olasz megegyezés után Olaszország csatlakozott a montreuxi egyezményhez, abból ugyanolyan jogai származnak, mint az egyezmény többi aláíró hatalmának. Világos tehát, hogy eltekintve a török-angol-francia különleges kapcsolatokról, amelyek esetleges földközi-tengeri veszedelmre vonatkoznak, a montreuxi egyezmény ma is érvényben van és annak alkalmazását Olaszország is kérheti; világos is, hogy Olaszország joggal védelmére kelhet fekete-tengeri hajózásának. Mindamellett nem lehet tudni, milyen alapja van ennek a sajtóhírnek. Tény az, hogy Olaszországot nem hagyhatná közömbösen semmi sem, ami a Közelkeleten és a Balkánon történik.

Az alexandriai petroleumvidék katonai kormányzat alatt

Egy alexandriai jelentés arról számol be, hogy az ottani katonai kormányzó május elsejével elrendelte az alexandriai petroleumvidék polgári kiürítését. A polgári lakosságtól kiürített vidék a katonai hatóságok felügyelete alá kerül.

A török miniszterelnök tiltakozott, hogy országának háborús szándékai volnának

Seidam török miniszterelnök csütörtök este rádióbeszédet mondott. Elmondotta, hogy a nemzetgazdaság védelmére vonatkozó új törvényt tévesen úgy értelmez-

dial kongresszus előkészítő bizottsága most arra az elhatározásra jutott, hogy nem folytatja tovább a megbeszéléseket az alkirállyal. Gandhi, a hindu nacionalisták vezére, több mint másfélórás beszédben ismertette a helyzetet. A beszéd elhangzása után a bizottság úgy vélte, hogy semmi remény nincs az Angliával való megegyezésre és a háborús célok, amelyekért Anglia harcol, nem érdeklik az indiai népet, melynek a londoni kormány nem akarja átadni a hatalmat

Az ir szabadállam továbbra is kikapcsolódik Anglia háborús politikájából

Az írek is tovább folytatják ellenállási politikájukat. *De Valera* ir miniszterelnök a *New York Tribune* című lap munkatársának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy az angol-ír kapcsolatok mindaddig nem lehetnek szívélyesek, amíg Nagybritánia nem egyezik bele Észak-Irország és az ir szabadállam egyesülésébe. A semlegességről szólva *De Valera* kijelentette, hogy az nem csak hogy megfelel az ir nemzeti érzésnek, de egyúttal bizonyítja azt is, hogy az ir állam valóban szabad.

ték, mintha az mozgósítást jelentenek. Külföldön pedig azt hitték, hogy Törökország rövidesen résztvesz a háborúban. Sem egyik, sem másik nem állt a kormány szándékában. Ha a kormány valaha is háborút üzenne, ez az alkotmány értelmében csak a parlament beleegyezésével történhetne. A törvényt a nemzetközi helyzet tette szükségessé, de ez nem jelenti a mozgósítás kezdetét, sem előkészületet a háborúra. A török-szovjet viszonyban — úgy mond — hat hónap óta nem történt változás. Törökország nem táplál támadó szándékot a szovjettel szemben és a jelen pillanatban szovjet rézről sincs jele Törökország elleni támadó hangulatnak. Törökország külpolitikája világos és őszinte, kötelezettségeit pedig pontosan megjelöli a megkötött szerződések.

Olasz értesülések a kaukázusi háborús tervről. Törökországban cáfolják a riasztó híreket

Az olasz lap tudósítója általában jól értesült és rendkívül óvatos semleges körökben azt az értesülést kapta, hogy a nyugati szövetségesek — úgy látszik, — nagyobbarányu katonai akcióra készülnek. De ezek a hadműveletek nem nyugaton lesznek, hanem a Kaukázus irányában következnek be. Egy ilyen fellépés enyhíthetné a Finnországra nehezedő nyomást és ha eredményesen végződne, teljesen megbénítaná a szovjet katonai erejét és mezőgazdasági termelését.

Ugyancsak a *Giornale d'Italia* nak istanbuli tudósítója ezzel szemben azt jelenti, hogy Törökországban felháborodást keltettek az angol és francia sajtó riasztó hírei és azokat illetékes török körökben sorra megcáfolták. Ami a török hajók visszatérését illeti, úgy látszik, hogy a minisztertanács ebben az irányban csak elvi döntést hozott, de annak végrehajtására még nem történt intézkedés. Eszerint csupán óvatossági intézkedésről van szó, mely más, hasonló ilyen természetű rendelkezéshez járul. Ezek a rendszabályok mindenesetre azt mutatják, hogy a török vezetők a helyzetet nem tekintik ugyan riasztónak, de mindenesetre nem tekintik normálisnak

Határelzárás Belgium felől Németország felé? Zavar támadt az olasz-angol gazdasági tárgyalásokban

Anglia elakarja zárni Olaszország elől a német szénzállítást

Belgium németlakta vidékéről, Eupenből olyan hírek érkeznek, hogy Németország felé a belga határ elzárása várható, sőt március 1-én már meg is lesz ez a határzár. Azok az eupeni lakosok, akik az utóbbi napokban az Aix la Chapelleni rendőrségen határátlépési igazolványért folyamodtak, azt a választ kapták, hogy ilyen igazolványokat nem adnak ki, mert a határt közelebből ugyis elzárják. Hasonló értesítést kaptak azok a munkások is, akik Belgium keleti területéről naponta szoktak munkába átmenni Németországba. Az ilyen munkakereseti célra használatos (ügynevezett kis-határforgalmi) határátlépési igazolványokat március 15-én fogják bevonní.

Az olasz-angol gazdasági tárgyalások, mint ismeretes, jelenleg szünetelnek. Ezzel kapcsolatban a *Giornale d'Italia* idézi a *Daily Telegraph* cikkét, mely szerint Olaszország Angliából 3 millió, az Egyesült Államokból 4 millió, Németországból 9 millió tonna szenet akart vásárolni. Külön megállapodás folytán az angol-francia blokádnak nem volt joga feltartóztatni az Olaszország felé induló szénzállítmányokat, mert a németországi szenet olyan olaszországi bányászok bányászták, akik Olaszországból kaptak fizetést és ellátást. Az olasz-német szénzállítás még nem fejeződött be és Olaszország a külön megegyezés meghosszabbítását kérte az angoloktól és franciáktól. A blokádmíniszter azonban kijelentette, hogy csak március elsejéig van joga Németországból szenet szállítani. Az Angliával folytatott szénzállítási tárgyalások megszakadtak, mert Anglia kész ágyukat és tankokat követelt az angol szén ellenében; ezek leszállítását viszont Olaszország megtagadta. Az angolok azt a hibát elkövették, hogy a gazdasági tárgyalásokat túlságosan széles alapokra akarták helyezni és annak bizonyos politikai színezetét akarták kölcsönözni.

Nem kell az angol szén az olaszoknak. Angol-olasz versengés az arabokért

Az angol kormánynak az olaszországi német szénzállítás tekintetében megváltozott álláspontját — zürichi hírek szerint — arra az óhajra vezetik vissza, hogy több angol szenet szállítsanak Olaszországba. Olasz körök szerint Anglia arra törekszik, hogy széleskörű kereskedelmi szerződést kössön Olaszországgal. Különös jelentőséget tulajdonítanak annak is, hogy Palesztinában eltiltották a földek eladását a zsidók számára. Arról beszélnek, hogy Anglia ezzel az arabokat akarja megnyerni olyan időben, amikor Olaszország is esetleg fáradozásokat tesz a muzulmán világgal való kapcsolatainak megszilárdítására. A *Popolo di Roma* szerint nagy meglepetést keltett Londonban, hogy Olaszország Franciaországgal és Amerikával tárgyal szénzállításról, mert Londonban arra számítottak, hogy Olaszország a német szállítások angol részről történő megakadályozása után Angliában szerzi be majd a szén szükségletét s Anglia az árakat monopolisztikusan szabhatja meg.

Francia elégedetlenség az olasz-német szolidaritás miatt

A *Giornale d'Italia* párizsi tudósítója megállapítja, hogy a francia sajtó elégedetlenségének ad kifejezést Olaszország magatartásának alakulása miatt. A francia fővárosban úgy látják, hogy Olaszország szolidaritása Németország irányában ismét növekvő irányzatot mutat és az a benyomás alakult ki, hogy a Duce nem óhajlja, hogy az európai háború bármelyik fél győzelmével végződjék.

Francia hír a Hitler és Welles közötti tárgyalási anyagi I

A *Paris Soir* fantasztikusan hangzó értesülést közöl. Eszerint Hitler német birodalmi vezér és kancellár több mint száz dossziéból akarja kimutatni Wellesnek, hogy Németország milyen jóindulattal erőfeszítéseket tett a szomszédok és a nyugati hatalmakkal való viszony megjavítása és rendezése terén. A lap

szerint Hitler a következőkről akarja meggyőzni Welleszt: 1. A béke az Egyesült Államoknak is érdeke. 2. Amerikának a német-amerikai gazdasági együttműködés is érdekében áll. 3. Németország újból felülvizsgálja távolkeleti politikáját. 4. Németország a béke érdekében hozzájárul egy független Lengyelország, valamint Cseh- és Morvaország létesítéséhez, de

Reynaud francia pénzügyminiszter rádióbeszédben bejelentette, hogy minden fogyasztási cikkre az egész vonalon bevezetik a jegyrendszert

Értekezletek az angol parlamentben és a francia államtanácsban a fogyasztás korlátozásáról

Reynaud francia pénzügyminiszter csütörtök este rádióbeszédben okolta meg az újabb gazdasági rendszabályokat. Hangzottatta, Franciaország pénzügyi helyzete teljes mértékben kielégítő. Nem mondható ez közgazdasági vonatkozásban. Ebben a tekintetben legfőként az tűnik föl, hogy bizonyos áremelkedési irányzat észlelhető. Ennek az oka abban keresendő, hogy a lakosság ugyanannyit fogyaszt, mint a háború előtt, de kevesebbet termel. Franciaország — úgymond — gazdag ország, nem szűkölködik, de szembe kell nézni a helyzettel és az egész vonalon be kell vezetni a jegyrendszert. A továbbiakban Reynaud így folytatta:

— Az ellenség azt hiszi, hogy képtelenek vagyunk népünk megszervezésére. Az ellenség azonban téved. Néhány napon belül megkezdődik az egész vonalon az egyéni jegyrendszer bevezetése. A francia kormány biztos abban, hogy az új rendelkezések célhoz fognak vezetni.

Hangzottatta ezután Reynaud, hogy nem elég a fogyasztás csökkentése, hanem a termelés fokozására is kell törekedni. Ezért a francia kormány a növekvő mértékben bevonja a termelésbe és bevezeti az önkéntes munkaszolgálatot. Ezután az angol-francia együttműködés további kifejléséről beszélt és azt mondta, hogy a német győzelem nemcsak Franciaországot, hanem minden egyes francia főnkretelét jelentené. „Ez a háború — mondta — kemény, álnok és veszélyes, a kockázat

ezeknek a határait néprajzi követelmények figyelembevételével kell megvonni. 5. Világkonferenciát kell összehívni a fezyverkezési korlátozás megvalósítására.

Habsburg Ottó főherceg látogatása Amerikában

Genfből jelentik: Ideérkezett hírek szerint Habsburg Ottó főherceg útban van az Egyesült Államok felé. Az egy hónapra tervezett látogatás programja előre meg van állapítva. Mindjárt megérkezése után találkozik Roosevelt elnökkel. Híre jár, hogy Ottó főherceg visszatérően útbaejtli Angliát.

óriási és nem szabad egy pillanatra sem elhagyni őrhelyünket. Ellenségeink tévednek a franciák megítélésében, amikor azt hiszik, hogy elvesztettük büszkeségünket, ifjúságunkat és merészségünket.”

A fogyasztás korlátozásával *Lebrun* köztársasági államfő elnöklele alatt a francia államtanács is foglalkozott. Elhatározták, hogy a búzalisztnek babliszttel való keverését rendelik el, továbbá a kőolaj és szesz fogyasztását is korlátozó intézkedések alá vetik. Bevezetik az árellenőrzések rendszerét, továbbá a polgári és katonai közigazgatásban is megvalósítják az anyagokkal és költségekkel való takarékoskodást.

Keynes professzor az angol pénzhigitás szüksége miatt aggódik

Az angol alsóház tagjait értekezletre hívták össze, hogy ismertessék azokat a takarékosági terveket, melyeket Keynes professzor, a világhírű angol nemzetgazdász dolgozott ki az állami és magánéleti gazdálkodásra vonatkozólag. Az értekezletet a parlament egyik melléktermében tartották meg. Keynes professzor kifejtette, hogy amennyiben a fogyasztást nem csökkentik, a termelés nem tudja fedezni az általános szükségletet s így elkerülhetetlen az áremelkedések tömeges megjelenése. Ez pedig egész bizonyosan a pénzhigitás szükségére vezet.

Welles amerikai külügyi államtitkár megérkezett Berlinbe

Sumner Welles, Roosevelt elnök személyes megbízottja, csütörtök délután elutazott Zürichből. Elutazása előtt semmi lényeges nyilatkozatot nem tett. Valamennyi fölvetett kérdésre, — így a többi között arra is, hogy Mussolinivel történt tanácskozása és általában európai megbízatása milyen mértékben vezetett Európá mai helyzetének megváltoztatására, — azt válaszolta, hogy nincs megjegyzése a fölvetett kérdésekre.

Bucurestiből jelenti a rádió: Sumner Welles amerikai külügyi államtitkár péntek délelőtt 10 óra 20 perckor az anhalti pályaudvaron megérkezett Berlinbe. A német fővárosban az amerikai államférfit a német külügyi hivatal vezetői *Ribbentrop* külügyminiszter képviselőtében üdvözlötték és megjelentek fogadtatásán az Egyesült Államok berlini követiségének tagjai.

A dán és belga határon nem építenek német erődítményeket, csak útépités folyik

A Lengyelországban zsákmányolt fegyvereket Németország eladja Svédországnak

Német illetékes helyen megcáfolták azokat a híreket, mintha a dán és belga határ mentén a németek erődítményeket emelnének. Illetékes közlés szerint a német munkaosztások építenek utat ezen a környéken és ez adott okot ama hírek elterjesztésére, hogy a németek erődítményeket építenek a dán és belga határon.

A *Newyork Times* című amerikai lap diplomáciai körökből kapott értesülés alapján azt a hírt közli, hogy a németek a Lengyelországban zsákmányolt összes svéd mintájú fegy-

vereket eladják Svédországnak. Lehetséges, — írja a lap, — hogy tekintettel a skandináviai kényes diplomáciai helyzetre, a hírt meg fogják cáfolni, az értesülés azonban pontos. Vizsgálva az intézkedés okait, az amerikaiak úgy vélik, hogy német diplomáciai körök is meg akarják akadályozni a Szovjet nyugat felé való terjeszkedését, de az is lehet, hogy tisztán gazdasági okok állanak fenn, mivel Svédország azonnal erős valutában fizet ezekért a szállításokért.

Gyermekek az oltár előtt...

✱

Az újságíró nehéz, robotos munkája rendkívül felelősségteljes és komoly elfoglaltságot igényel. Alig van ideje és alkalmja arra, hogy az ideg-ülő, küzdelmes idők száguldásában szünetet tartson és megpihentesse testét, lelkét. Pedig, apró, kedves, másnak talán fel sem tűnő megfigyelésekre is szüksége van, hogy üdítő harmatként frissítse fel szellemét, további munkakészségét. Ilyen felejtelenül csak a gyermeki lélek tisztaságából, friss üdéséből forrászó élményben volt részem pár hónappal ezelőtt. Azóta, mint csigaházban a tenger mormolása, állandóan zsong bennem a magávalragadó emlékezés ereje. Elmondom, hadd fűrdjenek meg olvasóink is a hárszínű tiszta, imádságos gyermeki lélek forrásvizében.

Gyergyóremetére szólított a kötelesség. Vasárnap is ottért. A legnépesebb csiki község ez, három szentmisén is zsufolásig megtelik a nagytemplom. A közbeeső mise 9 órakor az ugynevezett „gyermek-mise”. Ezen csak iskolás gyermekek vesznek részt. A gyergyói nagyközségek e dicsőretreméltó szokásáról hallottam ugyan már László Ignác főesperes úrtól, mégis mélyen meghatódtam, mikor a hatalmas templomba belépve, csupa székelyruhás falusi gyermeket láttam az összes pad-sorokban, szentélyben, mellékkoltároknál; de elfoglalta a templom legtutósó férőhelyét is az álló gyermekek szorongó tömege. Önkéntelenül is felkiáltottam a templomi bejárat előtt:

— Istenem! Mennyi sok drága székelgyermek!

Soha életemben ennyi kerékfejű, értelmes arcú, egészséges gyermeket együtt nem láttam. Talán még a katolikus nagygyűlés alkalmával Csik-somlyán, a kegytemplomban. Lehetek vagy ezer-kétszáz. Pirospozsgás, csillogó szemű, eleven gyermekek. Külön a fiúk, külön a leánykák.

Csak pillanatra borult el az arcom, amikor ruházatukat vettem szemügyre. De eszembe jutott: lerongyolódott, sokat küzdő, nélkülöző, a gyermekkaldást mégis megbecsülő székel szülők gyermekei ők. Bizony szegényesen voltak öltözve. Többen foltozottan, rossz lábbeliben, de minden ragyogó tiszta volt rajtuk, mint fénylő szempárjuk ártatlan, hófehér kristály tekintete.

A leánykák egyik padóra belső végén helyezkedtem el szerényen, valahogy ne keltsék feltűnést. Így is gyanakvó tekintetek értek. Megkezdődött a csendes szentmise. Dr. Hollandia János plébános mondja. Közben Mihály Imre és Fábán Mihály segédlelkészek, valamint Borbáth József főkántor tartja fenn a rendet és fegyelmet.

A gyermekek kezében ima- és énekeskönyv. Címe: „Egybegyűltünk!” Aztán Borbáth kántor halkán megmondja a lapszámot, könyvlapok halk neszezése hallatszik egy pillanatra s aztán a főkántor egyetlen intésére 1200 gyermek ajkán — orgonahíséret nélkül — felcsendült egy áhitatos egyházi ének... Magasan szárnyalt az ég felé. Éreztem, hogy az Ur odafent a felhők felett tekintetével megsimogatta mindenik székel fiúcska és leányka fődeltlen, buksi fejét s jóságos atyai lélekkel, a templomi ablakok színes üvegfestményeire hulló ragyogó napsütés szárnyán üzenté, hogy jól esően tudomásul vette, meghallgatta a ragaszkodó, harmatos gyermekszívek tiszta imáját...

Szent Lénárd francia apát, a község és a szepora gyermekkaldás védőszentje, atyai meleg tekintettel simogatta szemével a főoltártól szeretteit... Majd ének után, egy tiszta, esengőhangú kisleány kezdésére, szépen hangsúlyozva, szavalókönyvszerűen harsant fel a miserészi közös ima...

Az áhitat friss, illatos, szűzfűhár rózsabimbói nyiladoztak aztán tovább a gyermeklelkek tarka virágoskertjében.

— Uram Jézus Krisztus! Te mondtad: hagyjátok a gyermekeket hozzámjőnni és ne tiltátok el tőlem. Odahajtok fejiüket forrón dobogó Szent Szívedhez...

Az elfogódottság megharmatosítja szemünket s hálás köszönetet mormol ajakunk:

— Mi, az élet nagy gyermekei, akik korán, deresedő fejjel, a tülekedő, önző, rohanó, kavargó, küzdelmes életsorban csupán kis gyermekeink tiszta kékszemének biztató tekintetéből meríthetünk erőt, kitartást, reményt, örömet — hálás szívvel megköszönjük a jóságos Istennek és nektek székel gyermekek, hogy csak rövid időre is, de jobbakká, tisztábbakká, gyermekiebbé tettetek bennünket...

Albert István.

Ifjúsági gyűlések a német birodalomban

Badini olasz ezredes a hamburgi gyűlésen beszédet mondott az olasz és német ifjúság történelmi jelentőségű együttműködéséről

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a következő hetekben az egész birodalomban ifjúsági gyűléseket rendeznek és ezeken a párt vezetői ismertetik a mai idők és a mostani küzdelem jelentőségét. Az első ilyen gyűlést csütörtökön rendezték Hamburgban, Badini olasz ezredes jelenlétében. Az olasz vendéget Lauterbacher, a Hitler-ifjúság törzskarának vezetője üdvözölte igen meleg szavakkal, s méltatta azt a szoros kapcsolatot, mely az olasz fasiszta ifjúság és a német Hitler-ifjak között fennáll. Badini ezredes válaszában hangsúlyozta, hogy az olasz fasiszta ifjúság és a nemzeti szocialista ifjúság arra van hivatva, hogy döntő befolyást gyakoroljon a történelemre. Szilárd és tartós barátság gyökerezik a két nép ifjúságának szívében, azzal a céllal, hogy a világ mai elavult alapjait megújítsák és annak nyomán létrejőjön az igazságon alapuló, valóban tartós béke.

Az olasz ezredes tiszteletére csütörtök este fogadás volt a hamburgi városházán. A fogadá-

son Kriegmann polgármester üdvözölte meleg szavakkal az olasz vendéget és azt a reményét fejezte ki, hogy ez a látogatás még inkább hozzájárul a két ország ifjúsága közötti baráti kapcsolatok kimélyítéséhez.

Nagyobb számú jugoszláv újságíró csoport utazott Németországba, az ottani gazdasági viszonyok tanulmányozására

Bukarestből jeltenti a rádió: Pénteken Belgrádból a jugoszláv újságírók egy nagyobb csoportja utazott el Németországba. Az újságírók nagyjából a közgazdasági rovatvezetői, kik azzal a céllal keltek utra, hogy a német birodalom területén a különböző gazdasági intézményeket és a nagyobb üzemek működését tanulmányozzák. Különös figyelmet fognak szentelni a sziléziai ipartelepek megismerésére.

Az oroszok kilenc kilométernyire vannak Viipuritól

A várostól délre 270 megerősített állást foglaltak el. Ha gyors olvadás nem következik be, számolni kell Viipuri elestével

(Bucuresti rádióközlés.) A leningrádi katonai körzet hadijelentése szerint a karéliai földszoroson továbbhalad a szovjet csapatok támadó hadművelete. Megszállották a Viipuritól 9 kilométerre keletre fekvő Pero vasuti állomást, a várostól délre, két kilométerre szerdán és csütörtökön 270 megerősített ellenséges állást szállottak meg. A többi arcvonalon a helyzet nem változott lényegesen. A szovjet légi haderő támadta az ellenség csapatait és katonai célpontjait. A légi harcok során 36 finn repülőgépet semmisítettek meg.

Helsinki-ből azt jelentik, hogy Viipuri irányában a szovjet nyomás eddig nem ért el eredményt. Az új finn állások sokkal erősebbek és gondosabban vannak kiépítve, mint az elsővonalbeli erődítések. A finn ellenállás nem rendült meg, de ha gyors olvadás be nem következik, az óriási áldozatokkal támadó orosz nyomásnak nem lehet ellenállani és így számolni kell Viipuri elestével. Csütörtökön a szovjet légi haderő Finnország belsejében élénk tevékenységet fejtett ki. A támadásoknak sok áldozata van.

A finn csapatok újabb állásokba vonultak vissza. — Külföldi önkéntesek tömeges érkezése Finnországba

Az oroszok nyomása — mint a finn hadijelentés közli — a Viipuri-öböl és Vuoksi-tó között tovább tart. Itt a finn csapatok újabb állásokba vonultak vissza. Az oroszok súlyos veszteségeket szenvedtek a harcok során. 14 harcra kocsijuk megsemmisült. Tajpalénál három heves orosz támadást a finnek visszavertek. Pitkarantánál szintén visszaverték az oroszok támadásait. Négy szovjet harcikocsi elpusztult. Kuhmónál a finnek néhány ellenállási pontot elfoglaltak. Petsamónál a harcok tovább folynak. Párizsi jelentés szerint a Viipuri szakaszon a finnek ellenállása nem tört meg. A karéliai földszoroson 300 ezer orosz katoná áll. A szovjet vezérkar a leningrádi körzetben újabb 300 ezer tartalék-haderőt vont össze. A finnek ezzel szemben a 80 kilométeres arcvonalon csak 80 ezer embert állítottak be védelemre.

A külföldi önkéntesek tömegesen érkeznek Finnországba. Brüsszelből csütörtökön indult el a harmadik önkéntes csapat. Az első

kanadai csapatok is megérkeztek Finnországba. Helsinki-ben csütörtökön három ízben volt légiiradék. Egy szovjet repülőgépet lelőttek.

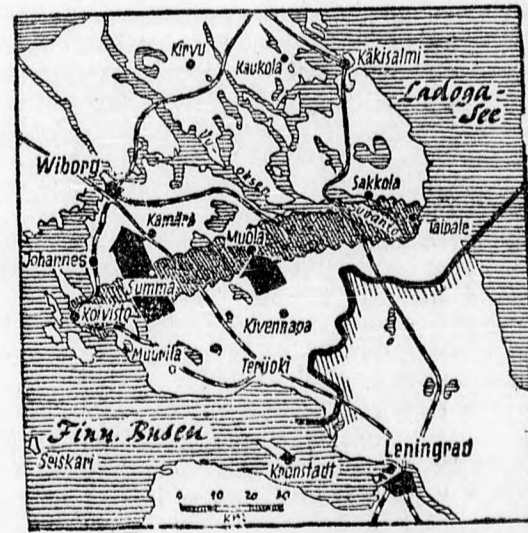
A finn rádió csütörtökön azt a közlést tette, hogy a szovjet katonai hatóságok Murmanskban és más városokban kihirdették az ostromállapotot. Hír szerint ezekben a városokban zavargások voltak.

Londonban valószínűnek tartják, hogy a Finnországba legközelebb induló angol önkéntesek parancsnokságát Marchet Rooseveltt, az elnök másodunokatestvére veszi át.

Zátonyra futott a Hamburg-Amerika-társaság egyik hajója. — Petsamótól keletre 40 német hadihajó gyűlt össze

A Zürcher Zeitung jelentése szerint a Hamburg-Amerika társaság nemrég elkészült Orizaba nevű hajója az északnорvégiai vizeken elsüllyedt. A hajó üldöző angol hadihajók elől futott zátonyra.

Ugyanebből a forrásból származó értesülés szerint Petsamótól keletre az Északi Jeges-tengeren 40 német hadihajó gyűlt össze, — közöttük tengeraltjárók is, — mert a jégtorlaszok miatt nem tudnak befutni a murmanski kikötőbe.

A finn-orosz hadihelyzet Koivisto környékén. A vastag vonal az orosz előrenyomulás irányát jelzi.

Arita japán külügyminiszter beszélt

Amerika ellenére is keresztülviszik a keletázsiai új rendet

Csütörtökön Arita, japán külügyminiszter beszédet mondott a képviselőház előtt. Hangzottatta ismét azt a szilárd magatartást, amelyet Japán az Egyesült Államokkal szemben elfogad, ha Amerika nem veszi figyelembe Japán reális szándékait a keletázsiai új rend megteremtésére irányuló fáradozásában. Az sem

riasztja meg, ha az Egyesült Államok semmiképpen sem hajlandók jóváhagyni Japán célkitűzéseit a kínai ügyben és akadályokat gördít a keletázsiai új rend megvalósítására irányuló japán műveletek elé. A helyzet azonban még nem fejlődött idáig. — fejezte be ismertetését a japán külügyminiszter.

Amagyarországi kormányzó ünneplése

A magyar hadsereg és csendőrség tisztelgő küldöttsége díszkardot nyújtott át az ünneplettek. — A jugoszláv sajtó méltatja a magyar kormányzó reális politikáját

Budapestről jelenti tudósítónk: Horthy Miklós kormányzó országzásának huszadik évfordulója alkalmából péntek délelőtt a királyi vár márványtermében Bartha Károly honvédelmi miniszter vezetésével 205 tagú tiszti és legénységi küldöttség tisztelgett az államfő előtt és biztosította őt hűségéről és ragaszkodásáról. Ezután a honvédség és a csendőrség által felajánlott remekművi, magyaros motívumokkal ékített díszkardot nyújtott át a kormányzónak. A díszkard dús aranyozású kosarát a magyar címer és a Turul madár díszíti.

A jugoszláv sajtó — mint Belgrádból jelentik. — oldalas cikkeiben emlékezik meg a magyarországi kormányzó jubileumáról. A Politika szerint Horthy Miklós a kormányzói tevékenységben mindig a középvonalat kereste, amelyet ő maga választott és emellett ma is kitart, bár ez nem volt könnyű. Feladatát és országának helyzetét mindig reálisan fogta fel, ami kitűnik az országnak a mostani háborúval szembeni magatartásából is. A magyar közvélemény is kifejezést adott annak, hogy Magyarország sorsa elválaszthatatlan a dunamenti szomszéd országok és a Balkán népének sorsától. Ami Jugoszlávia Magyarországhoz való közvetlen kapcsolatát illeti, — írja a lap, — szükséges kiemelni, hogy a kormányzó mindig híve volt a magyar-jugoszláv közeledésnek és ennek szükségességét mindig is hangoztatta. Hála ennek a viszonyoságon alapuló álláspontnak, a két nép között ma

nincs semmi különösebb probléma és a közeledés valósággyá válhatik. A jugoszláv-magyar viszony öröndetesen fejlődik ma, különösen gazdasági és kulturális téren és minden feltétele meg van annak, hogy ez a viszony mindjobban megszilárduljon és kiszélesedjék.

A jugoszláv és bolgár uralkodók üdvözlése

Budapestről jelenti: Horthy kormányzó csütörtökön fogadta a jugoszláv és bolgár követet. Mindketten uralkodók üdvözlését tolmácsolták. A jugoszláv követ átnyújtotta a kormányzónak a legmagasabb szerb kitüntetését, a Karagorjevics csillagot. A bolgár követ a Szent Cirill és Metód rend nagykeresztjét nyújtotta át a kormányzónak.

Közkegyelem a magyar kormányzó jubileuma alkalmából

Budapestről jelenti: A hivatalos lap közkegyelmi rendeletet tartalmaz, mely szerint a kormányzó kegyelemben részesíti azokat, akik kormányzóságot követtek el és büntetésük a három hónapot nem haladja meg. Továbbá azokat, akiket igazgatás, választójog ellen elkövetett és a választásokkal kapcsolatos vétségek és kihágások miatt büntettek meg. Azonfelül kisebb kihágásokra és jövedékkihágásokra is vonatkozik a közkegyelem.

EURÓPAI DIVATOK

Írta: MARAI SÁNDOR

Teljesen tárgyilagos, érzélgéstől mentes külföldi tudósításban olvasható, hogy Párizsban nagy divatja van újabban a holdnak. A franciák szeretik a valóságot, minden vonatkozásban s nem lehet őket holdkóros hajlamokkal vádolni. De mióta a Fény Városa átalakult a Felhomály Városává s a párizsi éjszakában csak tompított fényű, lefelé sugárzó utcai lámpák és kékes derengésű gépkocsi-fényszórók pisllákolnak, a párizsiak kezdik megbecsülni a holdat, mely fagyos közönnnyel világít le az eisötétített európai városokra, a sötét utcákra és a még sötétebb szivekre. A hold már mindent látott, nem csodálkozik s közömbösen bevilágítja a háborús Európa Vakondok-tájjait. A párizsiak háláznak a hónaply és szorongás idejében e hideg tündöklésért. Párizsban jó sajtója van a holdnak.

Az emberek felfedeznek e hónapokban sokmindent, ami tegnap még az élet, az érzések és az ismeretek lomtárában hevert. Felfedezik a holdat, mellyel utolsó időben már igazán csak a költők foglalkoztak; közöttük is Gerard de Nerval volt az utolsó egyike, aki halhatatlan sorokkal ünneplte a kihűlt égitesetet s önkényesen, de kemény realizmussal „kitépelt garatmandulának” nevezte. Most becézik a

holdat Párizsban. És felfedezik a hold mellett a kerékpárt, nemcsak Párizsban, hanem Berlinben és Londonban is. A kerékpár, mely negyven évvel ezelőtt a dandy feltűnést hajhászó közlekedési eszköze volt, hogy aztán eltámassza a gépkocsi, — csak az északi államokban és Hollandiában maradt igazán becsülete, — kezd megint divatos jármű lenni. Öreg emberek megtanulnak kerékpározni, mert a környékbeli vonatok szörványosabban járnak, mert a társaskocsik ritkábbak és zsufoltak, mert gépkocsit nehéz kapni az utcán, mert a magánkocsit elvitték a katonák, vagy nem adnak hozzá benzint. Divat a kerékpár s megjósolom, hogy nagy divat lesz jövő télen, ha tart a háboru, a sárcipő, a hócipő, a sétatob, nagy divat lesz minden, ami nem jármű, divat lesz sárcipőben sétálni éjjel haza a színházból s közben, ha éppen megjelenik az égen, hálás elismeréssel észlelni a divatos holdat.

Nem kell nagy jóstehetség hozzá, hogy előrelássuk, milyen nagy divat lesz jövőre — ha minden úgy alakul, a pokoli és emberi törvény szerint, ahogy alakulni látszik. — az öltöny, mely divatjammult már öt év előtt s a ruhásszekrény egyik naftalinos fogasán élte az akasztott és elfelejtett ruhák lógós, szomorú életét. Divatos lesz a ruha, mely kissé tükrözött már a térdén és könyökön, de mindenki ismer majd egy kitűnő kis szabót, aki tökéletesen kifordítja a vedlett öltönyt, mely még „valódi békebeli” szövorből készült. Ezen a té-

Katolikus Asszonyok, Leányok!

A napi munka forgatagában, örömeitek, bánatokat, gondjaitok és keserveitek között álljatok meg egy rövid pillanatra. Alljatok meg és olvassátok el a templomok kapujáról, a hírlapok hasábjairól hozzátok szóló felhívást:

Közös női lelkigyakorlatra

hivnak plébánosaink a várad-olaszi Szentlélek plébánia-templomba. A lelkigyakorlat március 3-tól vasárnaptól március 10-ig tart. A szentbeszédeket minden este fél nyolckor kezdik meg.

A lelkigyakorlat vezetője Török László székesegyházi segédlelkész. A szentbeszédek tárgysorozata a következő:

1940 március 3. I. *Az ember célja.* (A hit boldogító volta.)

1940 március 4. II. *Céltévesztés!* (A hűn és következményei.)

1940 március 5. III. *Életreforma!* (Menekvés a hűnből.)

1940 március 6. IV. *Az anyaszentegyház.* (Sentire cum Ecclesia... hogy Krisztusra találjunk.)

1940 március 7. V. *Isten bennünk a kegyelem által.* (A megszentelő és a segítő malaszt.)

1940 március 8. VI. *Aldozat az áldozattal.* (A hit hősei.)

1940 március 9. VII. *Életforrásunk az Eucharistia.* (Szentmise és szentáldozás.)

1940 március 10. *Befejezés: Előre hát Krisztussal, Krisztusért!*

Legszebb imakönyvek:

Égi Lant, Imádságos és énekes könyv	90 lei
P. Boros: En Uram, én Istenem.	
Férfiak részére. Félvaszonkötésben	35 "
Férfiak részére. Egészvaszonkötésben	45 "
P. Boros: Mária légy Anyám!	
Nők részére	55 "
Waleer-Varga: Örökimádás. Nagybetűs kiadás, gyengéltáruak is könnyen használhatják	468 "
Kis imakönyv. Pázmány Péter után. Egészvaszonkötésben	65 "
Scheffler: Jézus Neked Élek. Gyermekekimakönyv	32 "
Megrendelhetők kisdóhivatalunk útján.	

A nagyváradi mozgóképszínházak mősora:

APOLLÓ: ISTEN VELE TANAR UR!
CORSO: PÉTERVÁRI FEHÉR ÉJSZAKÁK.
DORIAN: A HINDU LANDZSÁS.

len, mindenütt Európában, divatos lett a petróleum; egyelőre még nem világítottak, csak fűtöttek vele, mert mindenhol akadozott a szénellátás, a nagy, központifűtéses bérkaszányokban fogvacogva éltek cethalásznak öltözött bérlők és albérlők arktikus életét: s Európa megint felfedezte a cserépkályhát és a petróleum-kályhát, felfedezte, hogy lehet hosszú fűtesővet szerelni a társalgó falai mentén és apró vaskályhát állítani a zongora alá. Nagy divat mindenfelé a szappan: Európa kezd felfedezni, hogy kezét mosni egyike a leghasznosabb, csak kissé bonyolult emberi vállalkozásoknak, de megfigyelő ügyességgel, kitartással és utánajárással nincs semmi akadálya annak, hogy ötfalu családok akár napjában háromszor is, persze, nem tulságosan dörzsölgetve a szappant és pazarolva a habot, kezét mossanak. A meleg vizet és annak üdvös, úgy a kedélyt nyugtató, mint a tested tisztogató és üdítő hatását e téli hónapokban a leghatározottabban becsülni és értékelni tanulta Európa lakosságának az a része, amely nagyobb tömegekben a föld alatt, más ugyancsak nagyobb tömegekben a föld felett, a melegvizszolgáltatásra berendezett, de szénhiány következtében a hidegvizes labor-rendszerhez visszatért lakásokban elmélkedett a történelem és annak közvetlen következményein. Divat a főzőeszközládé, divat a kávé, divatos lett a zsír, a cukor, a burgonya, a szén, a fa. Divatos lett az ócska cipő, melyet tavaly már jótékonyági céllal állítottak

Országszerte szeszélyes időjárással köszöntött be a március

Nagyvárad. Saját tud. Néhány napja egy a városban, mint a megyében megenyhült az időjárás és megindult az általános olvadás. Az olvadás miatt azokon a helyeken, ahol nem takarították el a járdákról a keményrefagyott havat szinte lehetetlenné vált a közlekedés. A csuszós járda súlyos szerencsétlenséget is okozott. Katz József, Negulescu-u. 16. szám alatti 72 éves lakos a Szarvas-soron oly szerencsétlenül esett el a csuszós járdán, hogy ballába térdben eltört. A mentők a kórházba szállították.

Pénteken az esőt sűrű havazás váltotta fel Nagyváradon, a déli órákban s újból nagymennyiségű hó hullott a város területére. Az esőzés és a rendellenesen hullott hó következtében az áradó Körös ismét kiöntéssel fogja fenyegetni a város külterkeit.

Fokozatosan enyhül a kemény csiki téli időjárás

Csikezereda. Saját tud. A hagyományos „jég-törő Mátyás” Csikban is beváltotta a február 24-éhez fűzött reményeket: a déli órákban megkezdődött az olvadás. Azóta, bár a reggeli és éjszakai órákban még mindig 15–20 fok hideget mértek, fokozatosan enyhülés érezhető. Napközben 8–15 fok melege is lehet mérni napon. Időnkint gyenge déli szél is indul, melynek következtében megkezdődött az olvadás. Már most meglehetősen állapítani, hogy a szokatlanul erős és tartós hideg nagy károkat okozott. A legtöbb pincében megfagyott a burgonya és a zöldségféle. A gyümölcsfák is sokat szenvedtek és csak rügyfakadáskor lehet majd felmérni a kárt. A kemény fagy nagy kárt tett a városi aszfaltjárásban is.

Bogdan Filoff professzor,
Bulgária új miniszterelnöke

a szekrény sarkába. Divatos lett a beretvakrém és a penge. Divatos lett minden, ami tegnap még unt és közömbös anyag volt, utszéli kelléke az életnek, gyakorlati banalitás. És divatos lett a hold, mert a föld elsötétedett. Divatos lett az élet és — bocsiássa meg az Isten — divatos lett a halál.

Mindennek észleléséhez nem kell különösebb jóstehetség. Ezért jósljuk meg azt is, hogy a holddal, a kerékpárral, a sárcipővel és a szekrény aljáról előkapart öreg lábtűkkel egyidejűleg az emberi lélekben is divatos lesz rövidesen sokminden, ami tegnap még szegélyt öcskaság és divatjamult, színefakult gondolat és érzés volt. Nem kell nagy jóstehetség hozzá, hogy megjövendöljük: néhány hónapon belül Európában divat lesz a család, s nem tartanak majd sehohol anketákat és felolvasásokat a „családi élet válságáról”, az emberek egyszerre felfedezik, hogy a duvad világban mégiscsak ahhoz a néhány emberhez van igazán közük, akikhez vér, emlék, szokás, csendes és konok életérdek kötözi őket. Divat lesz levelet írni azoknak, akiket szeretünk; egyre kevésbé lesz divat az üzleti levél, mely „hivatkozik becsesére”, s egyre divatosabb lesz a pennával és tintával, vagy ceruzával írott személyes híradás, melyben emberek milliói biztosítják egymást arról, hogy élnek még és hazagondolnak. Divat lesz minden, ami érzés s egy világban, mely a gépies hajzában már nem ért rá esz-

Dr Soós István több kisebbségi sérelemre kért orvoslást a fővárosban

A paptamási lakosok, a határszéli tanyabirtokosok, a magyar nyelvű légvédelmi előadások, valamint a munkakamarai magyar képviselőlet ügyében járt közbe a képviselő

Nagyvárad. Saját tud. Dr Soós István országgyűlési képviselő most érkezett haza a fővárosból.

A képviselő elmondta, hogy Bucurestiben megjelent Silviu Dragomir kisebbségügyi miniszternél és a magyar nyugdíjasok nevében köszönetét tolmácsolta azért a közbenjárásáért, amelynek eredményeként a nyugdíjasok visszakapták levont nyugdíjukat. Silviu Dragomir kijelentette, hogy a maga részéről is nagyon örül, hogy ezt az ügyet sikerült kedvezően elintézni, de az elintézés elsősorban a miniszterelnök jóakaratu közbelépésén mulott. Dr Soós István képviselőt egyébként a parlament titkársága hivatalosan is értesítette, hogy a Nyugdíjintézet a beadott képviselői panaszok után a kisebbségi nyugdíjasok ügyét tárgyalás alá vette és méltányosságból visszaállította a régi nyugdíjakat s egyben eltekintett annak a különbözetnek a levonásától is, amelyet eddig az illetők

fölvettek.

Dr Soós István közbenjárt abban a kérdésben is, hogy újból engedélyezzék a magyar nyelvű légvédelmi előadásokat és hogy a nagyvárad Munkakamara időközi bizottságába magyar tagokat is nevezzenek ki. A kisebbségi miniszter ígéretet tett a kérés teljesítésére, így előreláthatólag Nagyváradon és Szalontán rövidesen ismét magyar nyelvű légvédelmi előadások is lesznek.

A paptamási lakosok és a határszéli tanyabirtokosok ügyében is közbenjárt a képviselő, majd érdeklődött a vallásügyi minisztériumban effelől, hogy fölvezték-e a nemrég megerősített nagyvárad Református Püspökség kiadásait állami költségvetésbe; kérdésére megnyugtató választ kapott.

Dr Soós képviselő értesülése szerint a közeli napokban kedvező elintéztést nyer az aradi magyar Evangélikus Püspökség ügye is.

Ujabb nagyarányú kiadástöbbletet jelentenek a hadsereg szükségletei

A pénzügyminiszter ezt új adók bevételezése s az adófizetőknek az eddiginél jelentősebb megterhelése nélkül szándékozik keresztülvinni

Bucurestiből jelentik: Az általános költségvetés előkészítő munkálatait az idén Mitita Constantinescu pénzügyminiszter utasítására, jóval korábban kezdték meg, mint más költségvetési években. Így az egyes miniszteriumok költségvetéseinek felülvizsgálására — a takarékosági elv legszigorúbb szemmel tartásával — elegendő idő fog rendelkezésre állni.

A pénzügyminisztérium máris csaknem valamennyi miniszterium és önkormányzati intézmény kiadási előirányzatait felülvizsgálta s most már csak a nemzetgazdasági és külügyminisztérium tervezeteinek az ellenőrzése van hátra, mert ezeknek a költségvetési a nemrég keresztülvitt átszerve-

zés miatt még nem készültek el. Az általános költségvetés ideiglenes kiadási végösszegét ennek ellenére néhány nap múlva közzé fogják tenni.

Az 1939–40. évi költségvetés bevételi és kiadási végösszege 32 milliárd 528 millió leit tett ki, ami az idei költségvetés végösszegeként is előreláthatólag megmarad. De ez természetesen csak a rendes költségvetés. Ezt az összeget majdnem egészében a pénzügyminisztérium teremti elő, adókból, illetékekből stb., mert a többi minisztériumok bevételei mindössze 1 milliárd 427 millió leit tesznek ki. Az új költségvetés összeállításánál valamennyi minisztérium igen nagy korlátozásokat bajtott végre a tavalyi előirányzathoz képest is, amelyek pedig szintén a legmesszebbmenő takarékoság jegyében készültek el.

A hadsereg szükségletei azonban újabb, nagyarányú kiadástöbbletet fognak eredményezni, amelynek fedezéséről új bevételi forrásokról kell gondoskodni. S ez okozza az új költségvetés végleges összeállításának legfőbb nehézségét. A pénzügyminiszter ugyanis ezt új adók bevezetése s az adófizetőknek az eddiginél jelentősebb megterhelése nélkül szándékozik keresztülvinni.

BANGHA BELA S. J.:

ÖRÖK ÉLET IGÉI Prédikációs könyv 4 kötetben

Első kötet:

Az Isten arca . . . ara 90 Lei

Második kötet:

Uram, add, hogy lássak! „ 90 Lei

Harmadik kötet:

Velünk az Ur! . . . „ 100 Lei

Negyedik kötet:

Béke veletek! . . . „ 110 Lei

és portó.

Megrendelhető a »Magyar Lapok«
kiadóhivatala utján

SVÉDORSZÁG

az acél országa

Ha elvesztetted a bankókkal töltött pénztárcádat, bizonyosan utánad hozzák és nagyon megütődnek, hogy idegeskedtél és kételkedtél abban, hogy a megtaláló a pénztárcádat azonnal beszolgáltatja a rendőrségen. A büffében bizonyos összeg ellenében korlátlan a fogyasztás és senkinek sem jut eszébe ezzel visszaélni, ki lehet számítani, hogy egy svéd ember mennyit fogyaszt. Analfabéta nincs és róluk statisztikát már évtizedek óta nem is közölnek. Ag egyetemi tanár és a bankvezér rokonai tízholdas parasztek Dalarneban vagy Västergötlandban és fel sem ötlik bennük, hogy másképpen is érintkezhetnének egymással, mint a teljes társadalmi egyenlőség alapján. A részesség társadalomelenes bűnnek számít, nagyon komolyan büntetik, erős eszeses italt csak jegyre lehet fogyasztani és csak a nap bizonyos szakában: sok vendégfőben egyáltalán nem is kapni szeszes italt. Nagyon kevés a család. Nagyon kevés a közalkalmazott. A végtelen fenyesekben nomádizáló, rénszarvasnyájakkal vándorló lappoknak is főtápláléka a tejeskávó és köztük sines analfabéta. Minden Svédországban járt magyar beszámol ezekről és a hasonló tünetekről, amelyek majdnem pontosan ugyanazok, mint a dán, vagy a norvég élet tünetei. A diagnózis, amelyet a tünetek alapján alkothatunk: a svéd társadalom család, nagy család. Hétmillió ember, hétmillió svéd, érzésben, gondolkodásában, ösztöneiben rokona egymásnak és tudatosan, vagy ösztönösen, de minden idegszálával tartja is ezt a rokonságot. A svéd társadalom család, rokonság, de a családoknak is megvannak a maguk belső feszültségei, elintézetlen ellentétei. Belső feszültségei és külső veszélyei.

Vakító hó, sugárzó nap

Svédország területének kétharmada a norvég magashegység roppant lejtője a Botteni-öböl felé. Ettől délre következik a nagy tóvidék, amely földrajzilag a Finn-öböllel függ össze, a Vänern-tó tízszer, a Vättern-tó közel négyszer, a Mölaren-tó kétszer olyan nagy, mint a Balaton. A térkép alapján egész Svédországot hegyvidékek képezik, holott jelentékeny része Alföld. Az ország legtermékenyebb délnyugati része az északnémet síkságra, Pomerániára és Mecklenburg tájaira emlékeztet, amelyek, amint látni fogjuk, hosszú időn át Svédországhoz tartoztak. A jégkorszak Norvégiát és Finnországot kivéve egyetlen területet sem formált át annyira, mint a svéd földet. Létrehozta a tavak, vizesések, sellők szarait és ezreit, a kőkupacokat, a hosszú moénasáncokat, amelyek megakadályozzák a patakok szabad lefolyását és elláposítják az erdőket és mezőket. Svédország északi negyztizede a bányaterületek és a kikötők kivételével, külön ősi zord, elhagyott világ, amelynek alig van kapcsolata az úgynevezett civilizált világgal. Európával. Sokkal inkább az észak-sibériai őserdőkre emlékeztet. Aki meglátogatja ezt az észak-svéd hegyvidéket, megismerkedhetik az exotikus felfedező utazás minden szépségével, félelmes és holdog elhagyatottságával, a „szűz természet” zavartalan magányosságával anélkül, hogy tartania kellene bármely veszélytől. Svéd turisták mellett főleg angolok keresik fel ezt a roppant érintetlen vidéket, ahol megyényi nagyságú vidékek állanak védelem alatt, akárcsak a nagy északamerikai és délafrikai „nemzeti parkok.” Ezek a köves, nedves talajba fogó északi fenyesek alig lakottak. Az erdős fensíkok közé mély völgyek vágódnak, a hosszú, keskeny, fjordszerű tavak szegélyén magányos tanyák húzódnak meg. Ez a néptelen észak-svéd vidék ma a Föld egyik legkívánatosabb területe, amelynek birtoka a jövő nagy európai konfliktusban talán többet fog jelenteni, mint nem egy sűrűn lakott virágzó vidék.

A norvég hegyek felfogják az Atlanti-óceán kiegyenlítő és mérséklő hatását. Svédország éghajlata szárazföldi, kontinentális, vagyis a telek hidegek, a nyarak forrók, sőt egy napon belül is nagy a hőmérsékleti különbség a meleg napsugaras nappa-

lok és a hideg éjszakák között. Svédország mégis sokkal kevésbé „hideg” ország, mint például a tőle délre elterülő északnémet pomerániai vagy kelet-poroszi vidék. A nap sugárzása erős és tartós. Az állandó élénk, szinte éles sugárzás, amely a svédek egyik legnagyobb festőjének, Andreas Zornnak az alakjait beragyogja, valóban megfelel a svéd tájnak, a svéd éghajlatnak. A széljárás, a levegő mozgása igen csekély, ezért a hideg mindig elviselhető, még akkor is, ha a hőmérő ijesztően a nulla alá száll. Nyáron a svéd tájakat ez a szelid és tartózkodó állandó sugárzás jellemzi, amely megszépít minden jelentéktelen kis részletet, télen pedig az állandó és mindig ragyogóan tiszta hótakaró, amely még zavartalanabb és ragyogóbb, mint az Alpok hószőnyege, mert minden talpalatnyi helyet elfoglal. Éjszaka mindig újra képződik rajta a dér ezüstje és a fával való kizárólagos fűtés következtében nem szennyezi be a korom.

A svéd társadalom

Ezt a Bulgáriánál négyszeresre nagyobb országot hat és negyedmillió svéd lakja. — Talán harminc-negyvenezer finn él még a fent leírt északi zord vidékeken, javarészt régi honfoglalók, XVI—XVII. századi telepések, akik bátran felvették a harcot a legveszedelmesebb ellenséggel, az elhagyott, vad és mostoha természettel. Továbbá vagy hatezer lapp, vándor, nomádok, vagy megtelepedett állattenyésztők és halászok.

A svédekről minden német fajkutató munka megírja, hogy a ma közkeletű árjának nevezett északi emberfajta, az úgynevezett *Homo nordicus* legtisztább képviselői. A svéd antropológusok véleménye azonban némileg eltér a németektől. Kétségtelen, hogy a svédek között igen nagy számú egy szinte kitenyésztetten tiszta északias típus, amelyet ebben a tisztaságban még Angliában sem találhatunk meg. A svéd nép jelentékeny része azonban közelebb áll a halti és északoroszi fajtához, mint az úgynevezett germánhoz. Azonfelül egyes svéd vidékek népességének faj alkata határozottan mongolos jegyeket mutat. Ez arra vall, hogy a germánok — akiknek déli Svédország ősi települési területe — innen vonultak délre a Visztula és az Elba mellé. Egészen más faj alkata őslakosságot találtak itt, ezeket leigázták és magukba olvasztották.

A svéd nép nemzeti jövedelmének csak 15 százaléka származik a mezőgazdaság termékeiből, közel hétszer annyi az ipari termelésből. Az iparban foglalkoztatottak száma csak 15 százalékkal kevesebb, mint a földműves népességé.

Svédországnak — a finnekkel ellentétben — igen régi, őntudatos, a hatalomért egy évezred óta küzdő nemessége és arisztokráciája van. A pénzarisztokrácia sem hiányzik. A nagy ipari konsernek vezetőinek és főrézvényeseinek angol

és amerikai aranyu vagyona és jövedelme van. Mért nevezik akkor parasztállamnak? A svéd paraszt teljesen egyenrangú a polgársággal, nemcsak jogilag és politikailag, hanem társadalmilag és lelkiileg is. A felső rétegek egyáltalán nem vesztették el a kapcsolatukat a parasztsággal. A svéd irodalomban nem kell és nem is lehet „felfedezni” a parasztot. Ahol pedig az alapépítmény nincs „alul”, ott marxista kifejezéssel élve, nincs is önmagát lefelé szigorúan elhatároló és a saját létezését öncélnak tekintő „felépítmény”. A főnemesei és nemesi nemzetségek a svéd történelem véres századai folyamán elkeseredett harcokat vívtak egymással és az uralkodói hatalommal, amely az állam egysége érdekében igyekezett őket féken tartani, de ezeknek a küzdelmeknek a számláját nem a harmadik, a nép, a parasztság fizette meg, éppen ellenkezőleg. A svéd parasztság a vezető, politizáló rétegekkel szemben mindig meg tudta védeni és őrizni nemcsak politikai szabadságát és gazdasági függetlenségét, hanem emberi öntudatát is.

A svéd nép, akárcsak a többi északi ország népessége, nem volt sohasem igazi városi lakó. Svédországnak virágzó városai vannak, de ezek, talán az egyetlen Stockholmi kivételével, nagy ipartelek, kikötők, vagy benépesített vidékiek kisvárosok. A német, olasz vagy belga értelemben vett történeti városi műveltség hiányzik. Feltűnik, hogy a városoknak, Göteborgnak, Malmönek, de még Stockholmnak is milyen kevés a történeti műemléke, a régi épülete. A városokat is fából építették, a mulandóság anyagából, noha megfelelő kőfajtákkal bőségesen rendelkeztek. Mintha eleve az enyészetnek szánták volna őket. A faépités folytán a városokat szakadatlanul tüzvészek látogatták és megsemmisítették egy-egy nemzedék alkotásait. Svédország erősen iparos állam és a lakosság nagy többsége, 66 százalék falun él.

A tömeg és a gazdagok

A svéd nép vagyoni tagozódása egészen sajátos. Elűt egy középeurópai, mint a nyugat-európai államokétól. A köztisztviselő, a magánalkalmazott, a paraszt jövedelme és életszínvonala között csekély a különbség, sőt aránylag nem nagy a különbség a magasrangú és az alacsonyrangú tisztviselő, a nagygazda és a kisgazda, a gyári alkalmazott és a munkás jövedelme között sem. A népesség nagy tömegének jövedelmében felfelé és lefelé nincsenek nagy kilengések. Nagyon kevesek kivételével, mindenki „tisztességesen meél”, de a lakosságnak ezen a túlnyomó nagy átlagán belül nagyon ritka az olyan, aki a „vagyonos osztályhoz” tartozna. A majdnem az egész nemzetet átfogó nagy átlag felett azután elérhetetlen magasságban egészen nagy vagyonok trónólnak, sok milliós vagyonok, amelyeknek a magatartása a világ ügyeivel és hajjaival szemben pontosan olyan, mint a nagy angol, vagy amerikai vagyonoké. Az életstandard alsó szintje középeurópai mértékkel mérve, igen magas. A tej- és tejtermékek a legfontosabb tömegtáplálékok. A fejenkénti kávéfogyasztás a legnagyobb az egész világon. A buzakenyér azonban csak a legutolsó évtizedekben kezd tért hódítani, addig a zab és az árpa voltak a fő kenyérből. A nagy tömegeknek is, egy a munkásságnak, mint a parasztságnak magának a lakás- és ruházati igényei. Nyomortanyákat éppen úgy nem találunk, mint nyomorgókat. Ujra ismétlni kell: Svédországban mindenki „megél”, de „jól” kevesen élnek, kevesebben, mint nálunk.

(Folytatása következik.)

Egész könyvtárat pótol a Spiragó

Felnöttek Katekizmus

A vallási ismereteknek és kitünőbbnél-kitünőbb predikációs témáknak, előadásoknak valóságos kincsbenyája. Tizenhárom nyelvre fordították le. Németben eddig 10 kiadás. A három kötet, nagy nyolcadformában, 1200 oldal, igen szép és áttekinthető nyomdai kivitelben a pénz előzetes beküldése mellett

kötve 500 lei, tűzve 400 lei és portó. Utánvét 20 leije csak drágább.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Hétoldala. Egész évre 900, fél évre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 12 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Elénk északnyugati, északi szél, több helyen eső és havazás. A hőmérséklet csökken.

Gafencu külügyminiszter estélyt adott a diplomaták tiszteletére. Bucurestiből jelenti a rádió: Tegnapi este a külügyminiszterium palotájában a külföldi diplomáciai képviselők tiszteletére Grigore Gafencu külügyminiszter estélyt adott, melynek során bankett is volt. Ezen több felszólalás hangzott el. Grabrovsky külügyi vezérigazgató ismertette a külügyminiszterium új palotájának létesítése körüli előzményeket és a régi palotának jelentőségét, melyet még Strudza fejedelem idejében építettek. Bemutatták ezután a vendégeknek Románia eddigi összes külügyminiszterének arcképeit, amelyek az új külügyi palotában nyerne elhelyezést. Az estélyt nívós koncert fejezte be, amelyen Stefanescu Groanga kiváló operanékes lépett fel.

JÁRADÉKKÖTVÉNYEKEL IS JEGYZHETŐ HADFELSZERELÉSI KÖLCSÖN. Bucurestiből jelenti a rádió: A pénzügyminiszterium rendeletet adott ki amelynek értelmében az 1933-as kibocsátású honok járadékait 1940 március 31-ig hadfelszerelési kötvényekre cserélhetők be. A jegyzések a pénzügyigazgatóságon, vagy a pénzügyminiszteriumban történnek, a kérvények benyújtásával egyidejűleg. A rendelet még kifejti, hogy ugyancsak március 31-ig a járadékokkal fizethetők az 1934. előtti adótarifások.

JÓLSZERVEZETT TERRORISTA BANDÁT LEPLEZTE LE A SPANYOL RENDŐRSÉG. Madridból jelenti: A madridi rendőrség letartóztatott egy terrorista bandát, mely egész Spanyolországra kiterjesztette működését és merényleteket akart elkövetni. Harminchárom letartóztatottnál nagymennyiségű fegyvert és lőszert találtak.

Nagyváradon azonnal jelentkezni kell a rendőrségen az orosz alattvalóknak, valamint a Nansen utleveleseknek. Saját tud. Az állambiztonsági hivatal idegen-ellenőrző osztályának vezetője a következő hivatalos közleményt adta ki:

Felsőbb rendelkezés folytán az összes Nagyváradon tartózkodó orosz alattvalókat, akik akár mint menekültek, akár mint hadifoglyok kerültek annakidején Nagyváradra, azok is, kiknek Nansen utlevelük van, kötelesek azonnal jelentkezni az állambiztonsági hivatal II. em. 15. számú szobájában. A jelentkezéskor tartoznak magukkal hozni összes igazoló irásukat. Mindenképpen ellen, akik nem jelentkeznek, eljárást indítanak.

Légyvédelmi felhívás. A vas, fém és építőipari céh vezetősége felhívja mindazokat, akik a légyvédelmi előadást a fenti céhek rendezésében a Munkakamaránál hallgatják, légyvédelmi könyveiket csak szombat este 7 óráig vehetik át. Az át nem vett könyveiket megsemmisítik. A legközelebbi előadás március 4-én, hétfőn este 7 órakor lesz. Az előadásra mindenki hozza magával gázálarcát.

Zürichi zárlat. Párizs 9.91 fél, London 17.49 fél, Newyork 446, Brüsszel 75.25, Milánó 22.32, Amszterdam 236.87, Berlin 178.70, Szófia 550, Belgrád 10, Bucuresti 340.

A déva-telepi új „Szent Antal” templom javára, a templomépítő-bizottság megbízásából Szabó Dömjén dévai ferencs atya egy imakönyvet adott ki. — Az imakönyv

„ÉGI LÁNG”

Járművel jelent meg. 629 oldal. Ara: 150 lei. Mivel ezen imakönyv tisztá jövedelme az említett templom javát szolgálja, Istennek dicsőségét hirdeti és páduai Szent Antal tiszteletének állít emléket az, ki minél hamarabb beszerzi. — Kapható lapunk kiadóhivatalánál is.

Jegyezzünk bónokat a hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4—7 óra között a Banca Nationalánál, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állnak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcson, amely 4 és fé százalék kamattámogatást hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden tizezer leies kötvény után 200 lei), három év után pedig a lejegyzett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötdrészlet s a lejáró szelvényvel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

NÉMET LAP DICSERETE BUCURESTI RENDŐRPREFEKTUSÁRÓL. Bucurestiből jelenti a rádió: A „Hamburger Fremdenblatt” foglalkozik Modreanu Rodring tábornok, bucaresti rendőrprefektus erélyes intézkedéseivel, amellyel a román főváros területén a koldusok visszaéléseit a vándorló cigányok tulkapásait és általában a társadalmi nyomor kihasználóit rövid idő alatt megrendszabályozzák.

TÜZ EGY FRANCIAORSZÁGI FILMTELEPEN. Párizsból jelenti: Csütörtök délután a Paté Cinema egyik joinvillei stúdiójában tűz támadt. A tüzet, mely halálos áldozatokat nem követelt, a tűzoltósnak sikerült megfékeznie. A tüzet technikai baleset okozta.

Vasárnap: Csárdáskirálynő a céhek kulturális bizottságának rendezésében. A nagyváradai céhek közös kulturális bizottsága március 3-án, vasárnap délután hat órai kezdettel operett-előadást rendez a céh Alexandri-utca 13. szám alatti helyiségében. Kiváló műkedvelők fellépésével a legjobb szereposztásban a Csárdáskirálynő című operettet mutatják be. Az operett szereplői már több szépségsikerű előadásban bebizonyították rátermettségüket s a közönség mindig a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott róluk, úgy hogy személyük a legjobb biztosíték a mostani előadás sikeréhez is. A színpad technikai berendezésének tökéletessége, a Katolikus Legényegylet nagyteremének alkalmasa éaga és szépsége is nagyban emelik az előadás színvonalát. Jegyek elővételben a céhek Alexandri-utca 13. sz. alatti irodájában kaphatók. Az előadás iránt különben városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

POP PAMFIL VOLT MARGITTAI KÖZSÉGI TISZTVISELŐ ÖNGYILKOSSÁGA. Margittáról jelenti: Pop Pamfil 28 éves volt községi tisztviselő agyonlőtte magát és meghalt. Pop Pamfil rövid idővel ezelőtt még a község házában teljesített szolgálatot mint tisztviselő, azonban váratlanul kilépett a szolgálatból. Az öngyilkosságot megelőző napon sürgős idézést kapott a nagyváradai vizsgálóbírószághoz. Pop meg is jelent a vizsgálóbíró előtt, majd visszatért Margittára. Az állomástól lakására ment, ahol néhány perc múlva revolverrel agyonlőtte magát. Buculeulelet nem hagyott hátra. Valószínűnek tartják, hogy öngyilkossága összefügg az azal az ügygel, amelyben Nagyváradon kihallgatták. Az ügyészség elrendelte holttestének felboncolását s egyben megbízta a margittai csendőrséget a volt tisztviselő öngyilkosságának ügyében a vizsgálat lefolytatására.

Megverte a gorombáskodó végrehajtót. Csikszedereda. Saját tud. Constantin Gavrilescu gyergetékerőpataki adóvégrehajtó, adó behajtására megjelent Ambrus Balázs gazdálkodónál, Ambrus kijelentette, hogy most jött haza katonai szolgálatból, pénze nincs, azonban néhány nap alatt rendezni az ügyeit. A végrehajtó foglalni akart, mire Ambrusné is közbeszólt, hogy várjon a végrehajtással pár napot. A végrehajtó gorombán válaszolt, mire a menyecske annyira elragadtatta magát, hogy tetleg bántalmazta a végrehajtót. A katonai törvényszék előtt indult eljárás ellene.

Hová tűnt el az erdőőr „hivatalos” eljárása után az ötezer lei? Csikszedereda. Saját tud. Balló Sándorné, Kristó Irén csikszentgyörgyi lakosnak a férje katonai szolgálatra vonult be. Távollétében Nagy Domokos hatóságai erdőőr különböző ürügyekkel többször látogatást tett a fiatalasszonynál. A napokban is megjelent a Ballóék udvarán és lefoglalta az ott talált három darab fenyőfát azzal, hogy azt a bevonult Balló Sándor lopta. Erőszakoskodni is kezdett a védtelen asszonnyal, de annak sikerült elmenekülnie. Mikor hazatért, észrevette, hogy a lakásból hiányzik ötezer lei készpénz és hat méter vászon. Nyomban jelentette a esetet a csendőrségnek, mely megindította a nyomozást az eltűnt ötezer lei föl kutatására.

Másodszor is elítélték a csiki pénzügyigazgatóság volt alcsiki ellenőrét. Csikszedereda. Saját tud. Egy évvel ezelőtt megirtuk, hogy a törvényszék Luca Tomescu volt alcsiki kincstári ellenőrt zsarolásért, okmányhamizításért és hivatalos hatalommal való visszaéléstért egyévi elzárással és ötezer lei pénzbüntetéssel sújtotta. A tábla az ítéletet megváltoztatta és a büntetést háromhavi elzárásra szállította le. Tomescu a büntetést már ki is töltötte, amikor újabb feljelentés érkezett ellene. A kásonújfalvi közbirtokosság vagyongazdálkodásának felülvizsgálása alkalmával egy tizezer leiről szóló hamis nyugtát találtak. Kiderült, hogy a birtokosság Tomescu hamis nyugtájára sápként fizette ki a tizezer leit, mert Tomescu megfenyegette a vezetőséget, hogy 157 ezer lei összegű adóeltitkolása miatt eljárást indít ellenük. A törvényszék Tomescut most újabb hathavi elzárásra ítélte és a tizezer lei visszafizetésére kötelezte.

Adományok. Sz. G. Torkos Sándornak és az özvegy uriaszonynak 50—50 leit küldött. „Szent Antal és Szent Terézke nevében” Torkos Sándor és az özvegy uriaszony részére 500 leit, „Jézus nevében” özvegy uriaszony részére 50 leit küldtek be hozzánk. Rendelteségi helyére juttatjuk.

A Magyar Népközösség nagyváradai irodájának telefonszáma 19-74.

Csikmegyei hírek. Csikszedereda. Saját tud. Zsóka József csikdánfalvi székely gazda deszkat szállított Brassóba. Viesszajóvet bolti árucikkeket szállított csike kireskedők részére. Utközben elaludt és szekeréről elloptak mintegy huszezer lei értékű árut. — Virág Sándor gyimesi gazdálkodó eladta az adóba nála lefoglalt tárgyakat. Háromhavi elzárással sújtották. — Kics Béla csikajnádi legény Csikszentdomokos községben László András legénytársát halálra késelte. Letartóztaták és átadták az ügyészségnek. — Különös felfedezést tett Potyó Antal csiklappocai nyugalmazott községi jegyző. Amint reggel a tyukól felé közeledett, észrevette, hogy két emberi láb kandikál ki az ől szük nyílásán. Amikor tüzetesebben szemügyre vette a dolgot, megállapította, hogy halott ember szorult be a tyukól keskeny ajtajába, még pedig egy kóbor cigány. Tyukot akart lopni; az ől szük ajtójában azonban megszorult és megfagyott. Az ügyészség elrendelte a nyomozást a kóbor cigány személyazonosságának megállapítására. — Molnár Antal csikverebesi 28 éves székely gazdálkodó felakasztotta magát és meghalt. A nyomozás megállapította, hogy a jóravalló és szorgalmas gazda szülőivel és rokonaival folytatott vagyoni társalkodása miatt követte el az öngyilkosságot.

Temetése. Ilies Péter 39 éves korában Szent-andrás községben meghalt. Temetése március 2-án délután 2 órakor lesz. (Caritas.)

Szolgálatos gyógyszerárak Nagyváradon:

Pénteken a következő nagyváradai gyógyszerárak tartanak szolgálatot:

Mátyás király, Str. Vlăhuja No. 46. Telefon 21-34. (Ajtay).
Irgalmasok, Bulevardul Regele Ferdinand 27. Telefon 14-84.
Minerva, Piaja Unirii.
Salvator, Str. Alexandri. (Németh). Telefon 16-07.
Sabina, Piața Mihai Viteazul. Telefon 15-28.

Szombaton éjjel a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot:

Korona, Str. Ciorogariu No. 1. Telefon 13-76.
Öröngyal, Str. Alexandri.
Oroszlán, Piața Mihai Viteazul 14. Telefon 23-35.
Szent István, Str. General Holban.
Aranyas, Piaja Unirii No. 6. Telefon 25-74.

Száz, meghűlés, gripna
DIANA
bedörzsölés

Nagy izgalmat keltett az Ausschnitt-pör tárgyalásán egy áruló levél fényképmásolata

Bucurestiből jelentik: Az Ausschnitt-perben a tanúkíhallgatásokat minduntalan érdekes incidensek szakítják meg, amelyek során a magánvád képviselői a Resita által emelt régi vádak mellé újakat sorakoztatnak fel. Az egyik legutóbbi tárgyalási napon a magánvád képviselői Ausschnittnak egy intézkedését tették szóvá, amellyel a Resita volt vezérigazgatója a Wickers-Armstrong londoni cégtől a Resitát megillető 10 ezer fontsterlingnek számára való kiutalását kérte.

„Kérem, ne igazolják ezt az intézkedést a Resitának”

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban Bentoiu ügyvéd, a nagy per másnapi tárgyalásán felmutatott egy levelet a londoni cégtől, amelyet a Resita csak néhány órával ezelőtt kapott és amelyhez fényképmásolatban mellékelve van a vádlottnak az említett pénzüsszeg kiutalását kérő levele. Ebben a levélben a következő mondat szerepel: „Kérem, ne igazolják ezt az intézkedést a Resitának”.

Bentoiu letette a törvényszék asztalára a nagyfontosságú okiratokat és engedélyt kért, hogy ezzel kapcsolatban kérdéseket intézhessen a vádlottnak. Ezután a következő párbeszéd folyt le a vádlott és Bentoiu ügyvéd, a magánvád képviselője között:

— Elismeri ön, hogy ez a lefényképzett levél az ön aláírását viseli?

Vádlott: Igen, ezt az 1938 szeptember hó 27-én kelt és a Wickers Armstrong céghez intézett levelet én irtam alá.

Ügyvéd: Hogy adhatta ezt az intézkedést, mikor tudhatta, hogy egyedül nem írhat alá intézkedéseket a társaság nevében?

Vádlott: Azért készült ez a levél egy aláírással, mert mikor Londonban voltak, 12.000 font sterlinget előlegeztem a Resitának a részvénytársaság sürgős szűkegleteinek a fedezésére. Viszont a Wickerséktől felvett összeget nem tartottam meg magamnak, hanem a Resita folyószámlára a Capi-Monacónál helyeztem el, azaz a számlával, hogy azt csak az elszámolás megtörténte után transzferáлом véglegesen.

Ügyvéd: Ha a Resita az intézkedés pillanatában tartozott a vádlottnak 12.000 font sterlinggel, miért intézkedett a vádlott később mégis úgy, hogy a Capi fizesse ki ezt az összeget a Resitának?

Vádlott: Ezt elővigyázatosságból tettem, mert később láttam, hogy a Resitánál rosszakarát kezd urrá lenni velem szemben.

Ügyvéd: A 12.000 font sterling követelést könyvelték a Resitánál?

Vádlott: Nem, mert arra vártam, hogy ezt rövidesen rendezem.

Ügyvéd: És miért kérte a vádlott az Armstrong-Wickers céget arra, hogy a 10.000 font sterling felvételének tényét ne igazolja a Resita előtt?

Vádlott: Mert előbb meg kellett történnie az általam előlegezett összegek elszámolásának és igazolásának, csak aztán kerülhetett sor ennek a műveletnek az igazolására.

Banescu ügyész is feltett néhány kérdést ezzel kapcsolatban.

— Volt-e joga a vádlottnak arra, hogy egyedül aláírja ezt a levelet?

Vádlott: Nem.

Ügyész: Akkor miért rendelkezett ezzel a pénzzel?

Vádlott: Mi igazgatók intézkedhettünk a

Resitánál nemcsak 10.000 font sterlingről, hanem akár 500 ezer font sterlingről is. A lényeg az volt, hogy utólag egyetértés legyen az elszámolást illetően.

Az áruló levélpapír

Ügyész: És hol készült a Wickershez intézett levél?

Vádlott: A Wickers cég irodájában, Londonban.

Az ügyész erre átadta a vádlottnak a kérdéses levél fényképmásolatát és megkérdezte tőle:

— Tudja a vádlott, hogy mit jelentenek a leveleken, ott fent a körben az LBT kezdőbetűk?

A vádlott megnézte az iratot, elsápadt és akadozva felelte:

— Igen, ezek a Resita kezdőbetűi.

Ausschnitt a Resitával fizetteti meg a jótékonykodását

A magánvád most azt kérdi a tanutól, vajon Ausschnitt eszközölte-e más személyi kiadást is a Resica pénzből. A válaszból kiténik, hogy a vádlott a Titán vállalatoktól 40 kötés bádoglemez küldött ajándékba a balcesti templom építkezéséhez, ennek ellenértékét azonban a Resicával fizettette meg.

Most az ügyész intéz kérdést a tanuhoz. Az egyik kérdésre a Resica pénzügyi szolgálatának igazgatója közli, hogy a vádlott a Socodrum és a Derna-Tataros vállalatoknak a Resica alapjából 13 millió leies készpénz-hitelt adott, amikor pedig ügyvezető igazgatói tisztjéből távozott, levelet küldött a Resicának, amelyben közölte, hogy a két vállalatnak a tartozását magára vállalja. Végül a védelem igyekszik válaszokat kapni a tanutól arra vonatkozóan, hogy Max Ausschnitt kiterjesztette-e a vállalat működését, megjavította-e ennek pénzügyi helyzetét, stb. Mielőtt este háromnegyed kilenc órakor Nicoresteanu elnök a tárgyalást másnapra elnapolná, az ügyész szóásra emlékezik és közli a törvényszékekkel, hogy az e napi tanuvallomás alapján a deviza- és a közvagyon védelméről szóló törvény alapján újabb öt szabálytalanság miatt terjeszti ki a vádat Ausschnitt ellen. A vádlott mint a Resica ügyvezető igazgatója, rosszakarattal kezelte az ügye-

ket és ezáltal a következő cselekedetek által okozott anyagi kárt a vállalatnak:

1. Utasítást adott, hogy a Metalunit számára küldött ócskavas szállítási költségeit a Resica fizeti.

2. A Capi-Monaco társaságnak 9200 angol fontos pótbiztosítékot nyújtott azokon a garanciákon felül, amelyeket a Resica már előzőleg adott enél a vállalatnál fennálló adóssága biztosítására.

3. Megterhelte a Resicát 41 ezer 710 leial azokról a bádoglemez-költségekről, amelyeket ezermélyesen ajándékozott a balcesti templom befedezésére.

4. Felhasználta tizezer olyan angol fontot, amely a londoni Wickers-Armstrong cégnél állott rendelkezésre és ezáltal nemcsak a Resicát károsította meg, hanem a devizatorvény ellen is vétett.

5. Elősegítette Kurt Frenkel nevű rokonát abban, hogy a Németországban befagyott 170 ezer márka helyett 393.235 francia frankot kapjon, aminek következtében a Resica-művek volt kénytelen a zárolt és szabadforgalmu márka közötti árkülönbséget viselni.

A törvényszék a vád újabb kiterjesztését tudomásul vette, majd pedig erre vonatkozóan megkezdte a vádlott kihallgatását.

— Aha! — kiáltott fel diadalmasan az ügyész — tehát ezek a kezdőbetűk mégis azt jelentik, hogy a levél a Resita irodájában készült!

— Igen, — nyögte ki zavartan Ausschnitt. Lehetőség, hogy a levél Bucurestibe készült, a Resitánál és csak Londonban irtam alá.

Az ügyész erre figyelmeztetett a vádlott kiállításában mutakozó ellentmondásokra és az után folytatták a tanuk kihallgatását.

A legutóbbi napon mindössze egy tanut hallgatott ki a bíróság: Fleischacker Károlyt, akit a magánvád jelentett be. Fleischacker a Resita pénzügyi szolgálatának igazgatója és már 43 esztendeje áll a vállalat szolgálatában.

Az elnök utasítására felolvassák a tanuak vizsgálóbíró előtt tett vallomását. Ez főleg a Capi-nek garanciaképpen átadott értékpapírok ügyére vonatkozik.

Bentoiu ügyvéd (magánvád): Mit gondol a tanu, ha Max Ausschnitt nincsen a Resicánál, úgy a Metalunit megkárosíthatta volna ezt a vállalatot?

Tanu: Nem válaszolhatok.

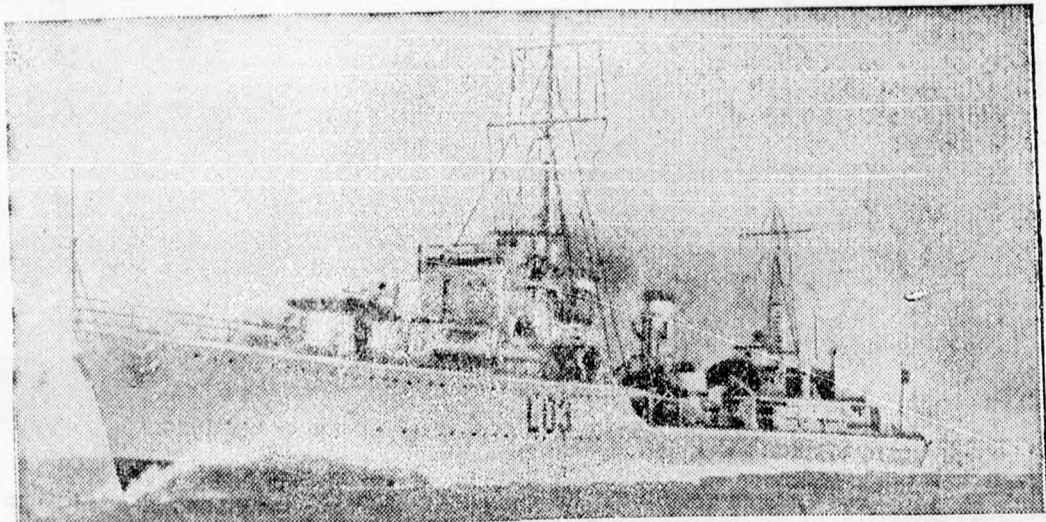
Magánvád: Ausschnitt milyen téren tevékenykedett a Resicánál?

Tanu: Minden téren. Foglalkozott a pénzügyi, kereskedelmi, sőt még technikai kérdésekkel is. Valamennyiben utasításokat adott amelyeket nekünk végre kellett hajtánunk.

Magánvád: Van tudomása arról, hogy a vádlott Kurt Frenkel nevű sógorának előnyöket biztosított és melyek azok?

Tanu: Ezzel kapcsolatban a következőket tudom: Kurt Frenkelnek Németországban márka betétje volt, amelyet azonban a Hitler-uralom kezdetekor zároltak és így afelett csak nagy veszteségek árán lehetett rendelkezni. Ebben az időben a Resitának fizetni valói voltak Németországban és úgy intézte, hogy ezeket a fizetéseket Kurt Frenkel zárolt márkáival eszközölte. Idáig a Resicát semmiféle kár nem érte. A károsodás azonban akkor kezdődött, amikor ezeknek a zárolt márkák ellenében Kurt Frenkelnek a tényleges márkaárfolyamon hitelt nyújtott.

Az egyik kérdés megfogalmazását illetően heves vita kezdődik a védelem és a magánvád képviselői között. Miután ennek során Melinta vőnök rendkívül erős hangot használ, az elnök figyelmezteti, hogy kénytelen lesz vele szemben a törvény értelmében eljárni, illetve a tárgyalárról eltávolítani azt, aki annak rendjét megbolygatni igyekszik. Az elnök nyomban ezután felfüggeszti a tárgyalást. Amikor néhány perc múlva újból megnyitja, Melinte ügyvéd bocsánatkérésével az incidenst lezártak tekintik.

A Cossak nevű angol torpedóromboló, amelyik az Altmark megcsáklyozását végrehajtotta.

KÖZGAZDASÁG

Intézkedéseket hoz az amerikai kormány az aranyhalmozás megakadályozására

Newyorkból jelentik: A pénzvilág jelenségei igen furcsák és kiszámíthatatlanok. Azok, akik nem ismerik titkait, sokszor értelmetlenül és csodálkozva állanak a világ furcsa jelenségei előtt. Főleg arra a nyugtalanságra érvényes ez a megállapítás, ami az Egyesült Államok vezető pénzügyi köreiben tapasztalható azzal kapcsolatban, hogy a nagy amerikai köztársaság aranykészlete napról-napra növekedik. Valóban: Az egyesült Államok a világ legnagyobb aranykészleteivel rendelkeznek ma és ehhez a készlethez hozzáadódik az az arany-mennyiség is, amelynek forrása a szövetségesek fegyverszállítási feztésői. Mert ezek a fizetések szintén aranyban történnek.

Sokan azt hiszik, hogy igen örvendetes jelenség ez Amerika számára. Hiszen az arany maga a gazdagság. Az arany a legértékesebb és legértékesebb kincs egyike és boldog az az állam, amely sok arannyal rendelkezik.

Am a beavatottak tudják, hogy itt is beigazoldódik az a mondás, amely szerint a sok a jóból is megárt — mert még az arany is, ha mértéktelenül sok van belőle, a szegénység forrása lehet. Tulsok arany fullaszt.

Ennek oka az, hogy arany értékét éppen a ritkasága teszi. Ahogy az arany megszorodik, értéke szükségszerűen csökken.

E fenyegető kilátások megelőzésére, az Egyesült Államok kincstára egyelőre a következő intézkedéseket fogantatotta:

1. Ajánlotta a francia és angol vevőknek,

hogy az amerikai rendeléseket lehetőleg dollár-bankjegyekben fizessék.

2. A szállítók igyekezzenek visszavásárolni szállításaik fejében a különböző amerikai érték-papírokat, amelyek jelenleg a franciák és az angolok kezében vannak. Ezen papírok értéke elég tekintélyes.

Megemlítendő, hogy az aranykészlet tulságos növekedésétől való félelem nem ukjeietü. Így példának okául, a világháború folyamán, az északi államok Svédország példáját követve, szigorú büntetéseket helyeztek kilátásba mindazok ellen, akik aranyat akartak becsémpészni határaik közé és a büntetés főleg abban az esetben volt súlyos, ha a pénzintézetek által kibocsátott bankjegyeket cserélték fel aranyra.

Ugyanakkor azonban a hadviselő államok mindent elkövettek aranykészleteik növelésére

A világháború idején a washingtoni pénzügy-minisztérium, amelyet komolyan nyugtalanított az amerikai aranykészletek túl gyors növekedése, — noha az amerikai aranykészletek sokkal kisebbek voltak akkor, mint ma, — lépéseket tett az angol kormánytól, hogy legalább egy időre függesszék fel az aranyban történő fizetéseket.

A fentiekből kitűnik, hogy a gazdasági, pénzügyi és bankjegyforgalmi jelenségek olyan sokrétűek, hogy a legfuresőbb eredményekhez vezetnek. Akik nem ismerik a jelenségek hátterét, azok számára meglepőnek és értelmetleneknek tűnhetnek nemcsak a jelenségek, de a velük kapcsolatos intézkedések is.

Február első felében Németország vezetett a román áruk kivitelében

Bucurestiből jelentik: A gabonapiacra különösebb üzleti tevékenység nem tapasztalható. A hajószállítások nehézsége, a teherhajók és vagonok hiánya az üzletkötések számát károsan befolyásolja, a kiviteli cégek nyánis nem tudják milyen módon eszközölhetik a szállításokat. A búzapiacra lanyhulás tapasztalható. A szövetkezeti központ és kiviteli cégek a lekötött búzamennyiségek szállításával vannak elfoglalva, az utóbbi napokban csupán kevés mennyiségű búzát adtak el Svájcban, Máltának és Palesztinának. A kivitelre kerülő kukoricafelesleget 115 ezer vagonra becsülik. A külföldi figyelműst főleg a kukorica felé fordul s a dunai forgá-

lom megindulásával az üzletkötések megélnkülése várható. Az üzletkötésekben előljár Németország, majd Anglia és Itália következnek. A külkereskedelmi minisztérium következő adatokat közli az 1940 február 1—17 közötti kivitelről az 1939. évi hasonló időszakban elért eredménnyel párhuzamosan:

	1940	1939
Németország	356.553.250 lej	239.378.020 lej
Anglia	259.328.920 „	299.045.570 „
Itália	150.912.570 „	77.117.570 „
Törökország	58.509.640 „	7.560.830 „
Egyiptom	48.265.080 „	57.197.420 „
Málta	38.976.240 „	5.412.500 „
Palesztina	33.927.090 „	64.795.470 „
Jugoszlávia	31.748.740 „	17.954.880 „
Görögország	27.046.120 „	62.652.500 „
Spanyolország	19.755.220 „	—
Albánia	16.363.350 „	7.146.930 „
Svájc	15.721.900 „	21.445.540 „
Magyarország	13.944.880 „	47.480.630 „
Bulgária	10.097.910 „	7.200.870 „
Franciaország	9.706.360 „	47.123.280 „
Egyesült Áll.	8.602.550 „	14.446.470 „
Dánia	5.790.550 „	25.885.230 „
Svédország	2.567.960 „	2.215.680 „
Hollandia	259.670 „	78.114.090 „
Argentína	— „	1.234.380 „
Norvégia	— „	656.170 „
Finnország	— „	28.000 „

Ezenkívül más államok szerepelnek kisebb tételekkel. A hivatalos statisztikai adatokból kitűnik, hogy 1940 február 1—17 között összesen 1 milliárd 258 millió 542 ezer lej értékű árut vittek ki múlt év február 1—17 között, viszont 1 milliárd 260 millió 970 ezer lej volt a kiszállított áruk értéke. A folyó évi januári adatokhoz viszonyítva azonban emelkedést mutat a kivitel.

Munkások, mesterek és magántisztviselők családi segélye

A társadalombiztosító végzi a kifizetéseket

Bucurestiből jelentik: A hadbavonultak azon részének családi segélyezése végett, akik főnökeik részéről nem élveznek a május 8-iki törvény értelmében családi segélyt, a munkaügyi minisztérium tette meg az első lépést. Ez a hadbavonult munkások, kiemesterek és magántisztviselők csoportjára vonatkozik. Szélesebbkörű a belügyminisztérium félmilliárdos segélyalap tervezete, amiről tegnap irtunk.

A hivatalos lap 26-iki száma közli a minisztertanács részletes rendelkezését „a hadbavonult munkások, mesteremberek és magántisztviselők családi segélyének alapjáról.” Ez az alap 40.000.000 lei és a munkaügyi minisztérium kezelése alatt áll.

Az alaphoz napi 20 lei segély utalható ki olyan hadbavonultak családjai részére, akik iparosok, mesteremberek, vagy magántisztviselők legfeljebb sergent vagy evenl egyenlő katonai ranggal bírnak és a létfenntartására szükséges eszközök hiányával vannak.

Számításba jövő családtagok: feleség, kiskorú gyermekek, — akár törvényesek, akár törvénytelenek, — a hadbavonult, vagy feleségének a szülei, ha ezek a hadbavonult eltartásában voltak.

Ebből az alaphoz 1940 február 1-től a pénzügyi év végéig, tehát március 31-ig folyósítanak segélyeket. A kifizetéseket a társadalombiztosító pénztárai és hivatalai végzik egy bizottság ellenőrzése mellett, amelyben a munkaügyi miniszter megbízottjai mellett a főnökök és az alkalmazottak megbízottjai foglalnak helyet.

Azok a személyek, akik jogosulatlanul vesznek fel családi segélyt, a büntetőtörvénykönyv szerint büntetendők.

Március 16—17-re halasztotta el közgyűlését a szamos-tartományi Textil és Ruházati Iparosok Céh Központja

Nagyvárad. Saját tud. A Textil és Ruházati Iparosok Céhének igazgatósága február 28-án tartott ülésén elhatározta, hogy a március 9—10-re meghirdetett közgyűlését formai okok miatt március 16—17-re elhalasztja.

A halasztást az tette szükségessé, hogy a tagozás vezetőségének közgyűlésén leendő igazolásokhoz szükséges iparendély és avagy ezt helyettesítő „adeverincák” beszerzése még mindig nagy nehézségekbe ütközik.

A tagok érdekében és a tagozati vezetők óhajára a Céh igazgatóság felkéri mindazon Céh-tagokat és tagozat tagjait, akiknek a Munkakamaránál folyamatban levő ügyük még elintézését nem nyert, ilyen természetű érdeklődéseiket a Céh-irodában jegyeztessék elő és küldjék be (ügyirat számával együtt). A Céh igazgatósága ügyüket bevizsgálja és annak állásáról, vagy a hiányzó iratoknak kiegészítéséről az érdekelteket értesíti, hogy így megkímélje a helybelieket az idő, a vidéki tagjait pedig az idő és a felesleges utazás költségeitől.

Mikor ilyen hatalmas munkamegterhelést vállal magára a Céh igazgatósága, elvárja tagjaitól, hogy a Céh érdekeit is kellő figyelemben és támogatásban részesítsék.

Az igazgatótanács a Céhek részére a Munkakamara helyiségében adandó helyiségek átvétele tárgyában, valamint a hónapok óta nyomtatvány hiánya folytán szünetelő „mester könyvek” kiadása érdekében megkeresi a többi helybeli Céheket, hogy záros határidőn belül céhközi értekezletre üljenek össze és együttesen kérjék a minisztériumtól a helyzet orvoslását. Végül az igazgatótanács tudomásul vette a tansági tagozat jegyzőkönyvét, mely szerint a tansági tagozat vezetősége a következőképpen alakult meg: Elnök: Múster Joan. Alelnök: Ruff Andrei. Titkár: Paul Dumitri. Pénztárnok: Szentesi János. Gazdasági igazgató: Mihalea Géza. Választmány: Krémer József, Kis István, Muresan Vasile, Moldovan Joan, Maurer Alex, Kádár Gavril, Klein Mauritiu, Ellenőr: Lörincz Sándor, Belb Petre, Potrovits Jon.

Ezzel Szilágymegyében a Textil és Ruházati Céh központnak már hat tagozata van, míg a tartományban tizenegy.

Kovács Antal.

Figyelem!

Figyelem!

Mélyen leszállított áron kaphatok a

Magyar Szemle Társaság következő művei:

Hóman: A magyar történetírás utjai
ára 540 lei helyett csak 350 lei
Weisz: Mai magyar társadalom
ára 360 lei helyett csak 250 lei
Horváth: Magyar irodalmi műveltségünk kezdetei
ára 396 lei helyett csak 250 lei
Szekfü: Bethlen Gábor
ára 460 lei helyett csak 300 lei
Farkas: Fiatal Magyarország kora
ára 396 lei helyett csak 250 lei
Babits: Amor Sanctus
ára 331 lei helyett csak 250 lei

Vidéki megrendelés esetén plus 15 lei portó
A könyvek gyönyörű diszkötésben megrendelhetők a Magyar Lapok kiadóhivatala útján

SPORT

Az egyesületi jelvényeket jóváhagyás végett be kell terjeszteni az UFSR-hez

A jóváhagyás megérkezéséig tilos a különféle sportegyesületi jelvények viselése

Aradról jelentik: Az UFSR-től 4214—1940. szám alatt átírat érkezett az elmúlt nap folyamán az aradi sportegyesületekhez, amelyben az országos szervezeti törvény 14. szakaszára való hivatkozással felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy az egyesületi jelvényt jóváhagyás végett terjesszék fel az országos sportszövetséghez. A rendelkezés értelmében az egyesületi jelvények jóváhagyásáig sem a sportegyesületeknek, sem a tagoknak nem szabad viselni az

egyesület sportjelvényét. A rendelkezés ellen vétőket — úgy a sportegyesületeket, mint a tagokat — súlyosan megbüntetik. Eppen ezért felhívják a sportegyesületek tagjainak figyelmét arra, hogy az egyesületi jelvény viselésétől tartózkodjanak, amíg az országos sportszövetség egyesületi jelvényre vonatkozó jóváhagyása megtörténik. A jóváhagyó rendelkezés megérkezéséről a napisajtó révén is értesítik az érdekelteket.

Milyen világrekordokat jósol 1950-re a német Peltzer dr?

A világcscsok jövődjé fejlődése az emberi szervezet által elérhető határok mindig is izgatják az embereket. A laikusokat talán még inkább, mint a szakembereket, mert az utóbbiak mindig jobban el vannak készítve a meglepetésszerű ugrásokra, akár egy kivételes testi adottságú sportesemény, akár a stílusokban vagy edzésrendszerekben, kiegészítő orvosi, vagy más tudományokban keresztülvitt újítások, felfedezések révén. Hiszen elég csak arra gondolni, hogy valaki felfedezi az izmok közti lerakódó és fáradtságot okozó tejsav gyors kiküszöbölésének módját, hogy egyszerre elképzelhetetlen ugrással javuljanak meg az összes világcscsok, különösen a hosszabb távolságokon.

A közeljövő várható eredményei azért mégis foglalkoztatják az embereket. Legutóbb a svéd Idrottsbladlet egyik számában olvastunk Peltzer Ottó dr-tól, a német atlétika tíz év előtt még uralkodó csillagától egy érdekes eszmefuttatást, amelynek kövekeztetéseként felvázolja Peltzer azt a világcscsoklistát, amelyet tíz év múlva, tehát 1950-re elképzel.

Peltzer következtetésében az 1929-ben, tehát tíz évvel előtt fennállott világcscsokból indul ki, azokat összehasonlítja a maiakkal és ennek alapján állít fel egy 1950-es elméleti listát. Peltzer — igen helyesen — nem mondja azt, hogy például a 800 méteres világcscs tíz év alatt 4 teljes másodpercet javult, tehát a következő tíz év alatt újabb négy másodperces javulásra lehet számítani. Ellenkezőleg, az ilyen kirobbanó teljesítmények esetében, mint amilyen akár a 800 méteres, akár a súlylökő, vagy 110-es gátfutó világcscsok, ahol tehát a legjobbak átlaga is igen messze van e mögött a teljesítmény mögött, Peltzer aránylag igen kevés javulással számol.

Peltzer hármas kimutatása (az első az 1929-es, a második az 1939-es, a harmadik az 1949-re várt világcscsok-lista) a következő:

100 m	10.4	10.2	10.1
200 m	20.6	20.3	20.2
400 m	47	46	45.5
800 m	1:59.6	1:46.6	1:45
1000 m	2:25.8	2:23.6	2:18
1500 m	3:51	3:47.8	3:44
2000 m	5:23.4	5:16.8	5:14
3000 m	8:20.4	8:14.6	8:10
5000 m	14:28.2	14:08.8	14.00
10.000 m	30:06.2	29:52.6	29.40
110 gát	14.6	13.7	13.6
400 m gát	52.4	50.6	49.8
Magasugrás	203	209	209
Távolugrás	793	813	815
Rudugrás	430	454	456
Hármasugrás	15.52	16.00	16.20
Súlylökés	16.04	17.40	17.40
Diszkoszvetés	48.20	53.10	54.50
Gerelyvetés	71.01	78.70	79.00
Kalapácsvetés	57.77	59.00	60.00

A mi véleményünk szerint Peltzer egy kissé borulató volt. Főként az ügyességi számokban. Az ő elképzelése szerint a futószámok majd mind-egyikében jelentős javulás várható a következő tíz esztendőben, az ügyességi számok közül azonban magasugrásban és súlylökésben semmi, tá-

vol-, hármas- és rudugrásban elenyésző, gerelyvetésben és kalapácsvetésben is alig számottevő. Hiszen lehetséges, hogy a finn atlétika az előző-mentő években nem fog az eddigi arányokban fejlődni, ha azonban igen, akkor a 80 méteres gerelyvetés nem fog tíz évig sem várni magára. Az amerikai magas- és rudugrók sem fognak megtorpanni a 210 és 460 előtt és a német kalapácsvetők sem esnek hasra a 60 méteres határtól. Elvégre ezt már az ir O'Callaghan dr egy ízben szabályszerűen tul is dobta. Nem ő az oka, hogy eredményét nem hitelesítették azért, mert az ir szövetség nem volt tagja az IAAF-nak.

Végeredményben Peltzer „tízestendős jóslása” nem tekinthető túleágosan derülátónak. Hogy azonban a világ atlétikája ezeket az eredményeket is elérhesse, ahhoz zavartalan, békés fejlődésre, az atlétikának újra meg újra lökést adó nemzetközi találkozásokra és olimpiai játékokra van szüksége.

Archiadatok

Elveszett
szavanként 1 lej

Elveszett
a nagyváradi állomás, vagy ezen állomásról csütörtök este Szatmárra induló vonaton iratok pénzzel együtt. Megtalálót kérem iratok visszaadására, míg a pénz jutalmul megtarthatja. Dr Berkes József ügyvéd, Nagyvárad, Str. J. C. Duca No. 17-a.

Lakás

Keres
tisztviselő házaspár egy szobás, esetleg előszobával, komplett lakást. Cimeket a kiadóra kér

4 szobás

utcai, parkettes, fürdőszobás lakás kiadó. Nagyvárad, Delavrancea-utca 12, Máthé.

2 szobás lakás

mellékhelyiségekkel kiadó azonnalra. Ugyanott 2—3 telek parcella eladó. Nagyvárad, Str. I. Ciordas 38.

Kiadó
központban, Nagyvárad legszebb és leg-egészségesebb helyén földszintes utcai 3 szobás lakás május 1-re Parcul Stefan cel Mare 17. sz. Házgondnok.

Adás-vétel

Veszek
arany, ezüst, briliáns tárgyakat. Herbst ékszeráruház, Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 3.

Aki
magánházat, bérházat, birtokot, szőlőt, üzletet eladni, venni akar, keresse fel Popovics iradát, Nagyvárad, Vlahuta-u. 6. Telefon: 3167.

Alig használt
gyermek sportkocsi és egy világos mély gyermekkocsi eladó. Nagyvárad, Miron Cristea-utca 13. szám.

Fiu biciklit
háromnegyedest megvételre keresek. Matula festéküzlet. Nagyvárad, Bul. Regele Ferdinand. Bazár-épület.

A légvédelmi előadások sorrendje Nagyváradon

Külön előadás is lesz a légitámadás ellen való védekezés módjairól

Nagyvárad város polgármesteri hivatala közli, hogy március 2-án délután 16 és 17 óra között a Katolikus Kör, Str. Regele Carol II. 5. szám alatt levő helyiségének nagytermében Gheorghe Nestasescu kapitány tűzoltó parancsnok előadást tart a légitámadás ellen való védekezés módjairól. A polgármesteri hivatal ezután is felhívja a város közönségét, hogy az előadásra minél nagyobb számban vegyenek részt, mert az a közönség érdekeit szolgálja.

Nagyvárad város polgármesteri hivatalának MONT irodája közli, hogy március hó folyamán a légvédelmi tanfolyamokat a következő sorrendben tartják meg.

- 1940 március 4-én az A kezdőbetűsök.
- 5-én a B kezdőbetűsök.
- 6-án a C kezdőbetűsök.
- 7-én a D kezdőbetűsök.
- 8-án az E kezdőbetűsök.
- 9-én az F kezdőbetűsök.
- 11-én G kezdőbetűsök.
- 12-én a H kezdőbetűsök.
- 13-án az I és J kezdőbetűsök.
- 14-én a K kezdőbetűsök.
- 15-én az L kezdőbetűsök.
- 16-án az M kezdőbetűsök.
- 18-án az N kezdőbetűsök.
- 19-én az O kezdőbetűsök.
- 20-án a P kezdőbetűsök.
- 21-én az R kezdőbetűsök.
- 22-én az S kezdőbetűsök.
- 23-án a T kezdőbetűsök.
- 26-án az U kezdőbetűsök.
- 27-én a V kezdőbetűsök.
- 28-án a Z kezdőbetűsök.

A tanfolyamokat délelőtt 9—11 óra között tartják meg a Katolikus Kör Regele Carol II. utca 2. szám alatt lévő nagytermében. Azok látogatása nemre való tekintet nélkül 7—60 évig kötelező mindazok számára akik nem esnek a légvédelmi törvény 6-ik és 7-ik szakaszának rendelkezései alá. Aki nek már van gázmaszkjuk, azok az előadásokon gázmaszkkal jelenjenek meg, hogy a gázkamrán is keresztül menjenek. Felkérjük a résztvevőket hogy a tanfolyamokon pontosan jelenjenek meg, mert a későn jövőket nem engedik be a terembe, hogy ne zavarják az előadás menetét. Minden résztvevő vigye magával az előadásokra igazolványát, a tájékoztató és a nyilvántartásba való beírás végett. Az ellenőrzés megkönnyítése végett mindenki tállie ki igazolványán a szükséges adatokat. Azok, akik nem látogatják az előadásokat, a légvédelmi törvény 63-ik paragrafusának c) pontja alapján 500—2000 lejig, vagy 1 naptól 1 hónapig terjedő büntetéssel sújtatnak.

A nyugati fronton a német előőrsök fehér köpenyegesen teljesítenek szolgálatot, hogy az ellenség előtt láthatatlanok legyenek.